SPOR
Ve
Sinema
6 ve 7 inci sayıfalarda

VAKIT

Bugünkü sayımız
12 Sayıfa
Hatıralar arasında
4 üncü sayıfamızda

14 üncü Yıl *Sayı: 4861 İdare yeri: *İstanbul, Ankara ca. Vakıt Yurdu* Perşembe 23 Temmuz (7 inci ay) 1931 Telefon: *(İdare) 2.4370 — (Yazı işleri) 2.4371* Sayısı 5 Kuruş

Büyük Gazimiz Dün Yalovayı şereflendirdiler

Reisicümhur Hz. dün Ertuğrol yatile, yanlarında seyahatlerinde kendilerine refakat eden zevat bulunduğu halde Yalovayı teşrif etmişlerdir. Gazi Hz. saat 15 buçukta motörle Saray önünde demirli bulunan Ertuğrol yatına geçmişler, yat saat tam 16 da Yalovaya hareket etmiştir.

Büyük Reisimiz Yalovada halkın samîmi tezahüratile karşılanmışlar ve otomobille köşklerine gitmişlerdir.

Ermeni patrikinin tazimatı

Ermeni patriki dün Dolmabahçe sarayına gelerek ziyaretçiler için açılmış olan defteri imza etmiştir.

23 Temmuz!

23 sene evel bugün Türkiye İmparatorluğunda yeni, yeni bir hayata doğru ilerliyen bir inkılâp hamlesi parladı — 1908 senesinin 15-23 temmuzunda — mutlakiyet idaresi yıkıldı. Bu seneden doğan meşrutiyet güneşi, Osmanlı saltanatının hayatında yeni bir devre açtığı gibi, Türk milletinin ileri hareketi itibarle de ehemmyetli bir merhale oldu.

23 temmuzun siyasî tesisatı Türk milleti için hayırlı ve faydayla dolu bir devir halketmemiştir.

Bu devirden biz bu şekilde bahsedemeyiz. Fakat 23 temmuz Türk milletinin mutlakiyet ve memleketi ecnebilerin keyfine, hevesine terkeden, sadece kendi saadetini düşünen saltanata karşı isyanını, zûlme karşı galeyanını ifade eder. 23 temmuz Türk tarihinde siyasî bir refahın, iktısadî bir saadetin timsali değildir.

23 temmuz bir deniz gibi sessiz, ve ölü zannedilen donuk Türk milletinin asıl hamlesini ifade eder.

23 temmuz bugün artık bizim için bir ideal değildir. Bugün 23 temmuzun açtığı yoldan o kadar ileriyiz ki, bize 23 temmuza dönmek geriye geçmiş günlere dönmek demektir.

Resne dağlarında meşrutiyet güneşini seyreden Türkiye, Ankara kalesinden 1908 cümhuriyet ufuklarını seyrediyor.

23 temmuzla 1931 23 temmuzu arasındaki fark budur.

23 temmuzu hatırlarken gözümüzün önünden neler geçiyor. Bugün 908 23 temmuzundan adet itibarile tam 23 sene ileriyiz. Fakat hakikatte belki 23 asır!... İki 23 temmuzun arasında çıkan hadiseler, ve Türk milletinin hamleleri o kadar çoktur.

Biz, 908 23 temmuzunu hatırlamak için başımızı geriye çeviriyoruz. Ve onu ebedî ilerleme seyri içinde bu ileri hamlesinin işaret noktası olarak selâmlıyoruz.

İspanyadavahimhadiseler

Sevilde bir harp manzarası gösteriyor

Kadikde de Sosyalistlerle Sendikacılar çarpıştılar

Ispanyadan gelen son haberler, vaziyetin vahim olduğunu bildirmektedirler. Gürültülerin sıklet merkezi Sevil şehridir. müttehit sındikanın cümhuriyete karşı hareketi burada başlamıştır. Sındikacılarla polis ve asker arasında kanlı müsademeler olmuştur. Askerî kıtalar yer yer sükûnu iade etmektedir. Yaralananlar ve ölenler çoktur. Bundan maada birçok kimseler de tevkif edilmiştir. Bazı şayialara göre doktor Vollina sındikalist kuvvetlerin başında Sevil üzerine yürümektedir. icabeden tedbirler alınmış ve doktorun hareket noktası olan Alacala-Gadalarya kuvvetli muhafaza kıtaları sevkedilmiştir. Aynı zamanda kendisinin ve bütün nümayişcilerin tevkifi için de emir verilmiştir.

Sevil üzerine yürüdüğü haber verilen müttehit sendikalar reisi Dr. Vallina

Sindikacılar askerî kışla ve telefon merkezine hücum etmişler, fakat mukabele karşısında hareketleri akim kalmıştır. inzibat kuvvetleri grevciler tarafın-

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Darüfünunda

Yarın yapılacak merasim

Lozan sulhunun imzasına tesadüf eden 24 temmuzda, her sene olduğu gibi bu sene de Darülfünunda merasim ve tezahürat yapılacağını yazmıştık.

Bu merasime ait program dün bitirilmiştir. Saat tam 15 te istiklâl marşile Darülfünun konferzns salonunda başlanacaktır. Bundan sonra fakülte reisi merasimin açıldığını beyan ederek kısa bir hitabede bulunacak, onu, hukuku düvel müderrisi Ahmet Reşit beyin kapitolâsyonlar hakkında ve talebeden bir efendinin Lozan -Sevr muahedelerinin mukayesesine dair olan nutukları takip edecektir.

Bundan sonra Muslihiddin Adil bey Lozan bayramı diye bir hitabede bulunacak daha sonra da şehrimizde bulunan Riyaseti Cümhur orkestra heyeti muhtelif parçalar çalacaktır.

Muhtelit encümen

Matbuat lâyihasını dün de tetkik etti

Ankara, 22 (Telefon) — Muhtelit encümen yeni matbuat lâyihası üzerinde bütün gün çalıştı. Kararlaşan esasları bildiriyorum:

Gazetenin umumî neşriyatını idare edenin adı beyannamede gösterilecek, bu zat başmuharrir, umumî müdür, yazı müdürü vazifesini filen yapanlardan biri olabilecektir. Tahsili yüksek olmak ciheti de iltizam olunuyor. Muhbir ve muharrirler 21 yaşında olacaklar, mahkûmiyetleri olmıyacaktır.

Müstear isimde, yahut isimsiz yazılar emniyeti ihlâl eder. askerî sırlara dokunur mahiyette ise müddeiumumiler yazanın kim olduğunu sorup öğrenebilecektir. Muhbirler, muhabirler havadis uydururlarsa uydurma olduğunu bildikleri şeyleri yazarlarsa ceza göreceklerdir. Abone yazmak suretile, şantaj yapanlara, bir metin tahrif edilirse, uydurma bir metin neşredilirse ceza vardır. Eski ilâmlar hakaret olsun diye neşredilemiyecektir. Boşanma davaları gizli yapılmıyorsa kısaca yazılabilecektir. Gazeteler kendi namlarına piyanko ilânları, kuponları koyamıyacaklardır.

Gazeteye verilen cevaplar basılmıyacak gibi ise müddeiumumiye gösterilecek, onun düzelttiği şekil basılacaktır.

Encümen yarın sabah toplanarak tetkikata devam edecektir.

Istanbulspor İzmirde

İzmir, 22 (A.A.) — İstanbulspor takımı bugünkü ekspresle şehrimize gelmiştir. Muhtelif klüplere mensup kalabalık bir sporcu kafilesi tarafından Basmahane istasyonunda hararetle karşılanmışlardır. İlk maç cuma günü Altay takımı ile yapılacaktır.

Kadın birliğinin irşat heyetleri

Cumartesi günü iki heyet köylere hareket ediyor

Kadın birliği tarafından köylere gidecek olan irşat heyetleri dün birlikte toplanarak son hazırlıklarını bitirmişlerdir. Cumartesi iki grup hareket edeceklerdir. Reis Lâtife Bekir hanımın bulunduğu grup Bulgurlu Avaniye Maltepe Başıbüyük Dudullu Sultanbeyi Pendik tarafına gideceklerdir. Bu heyet Aliye Esat, Mediha Fadıl ve Doktor Pakize hanımlardan mürekkebtir. ikinci heyet Çatalcaya gidecektir. Bu heyet muallim Reşide iffet muallim ve doktor Handan hanımdan mürekkeptir. Diğer heyetlerde hafta arası hazırlıklarını ikmal ederek hareket edeceklerdir. Heyetlerle beraber ofak birer seyyar eczane, köylülere tevzi edilmek üzere faideli kitaplar götürülmektedir. Köy muallimelerilede temasta bulunacaklardır.

B Grupunda Lâmia Refik, Seniha Rauf, Mühiblee Riza hanımlar vardır. Bu grup yeni mahalle, Muhacirköy, Uskumruköy ve civarında irşadatta bulunacaktır.

Aliye Halit Fahri ve Saime hanımlardan mürekkep iki grup ta Kâğıthaneköy, Alibeyköy, Ömerbey, Ayabat, Küçükköy ve Mahmutbey köylerinede gideceklerdir.

Mecliste müzakereler

Dünkü celsede Demiryollar ve Darülfünun bütçeleri tetkik edildi

Ankara, 2 2(Telefon) — M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır. Yeni matbuat kanununun cumartesi günü müzakeresi kabul edilmiştir.

Devlet Demiryolları bütçesinin müzakeresinde Sırrı Bey hat inşaatında isabet olduğunu bu fedakârlığı bugünkü neslin yapmağa mecbur bulunduğunu söylemiş, bunların çabuk inşası için Lozanda kazanılan zaferden fedakârlık yapmamak suretile bir istikraz lüzumundan bahsetmiştir. Mazhar

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Güzel kadın!

Nedir, nasıl olmalıdır?

Eğer Kleopatranın burnu biraz küçük veya büyük olsaydı.

3 üncü sayıfamızda okuyunuz

Avrupada muharrirler ve gazeteciler bir spor takımı teşkil etmişler (Gazeteler)

Bizde de teşkil edilecek olursa böyle bir maça şahit olur muyuz dersiniz ?!

İsa ve Roma!

" Kayserin hakkını Kaysere, Allahın hakkını Allaha veriniz! „ diyen Hazreti isanın hakikî maksadı ne idi ?

1 Ağustostan itibaren

Vakıt sütunlarında bir tarih şaheseri okuyacaksınız

Yazan :
Dr. Eicler

Tercüme ve tavzih eden :
Ömer Rıza

Hazreti isanın pek meşhur bir takım sözleri vardır. Bunların biri şudur: "Kayserin hakkını

Kaysere, Allahın hakkını Allaha veriniz!„ Bu söz, isanın en çok yanlış anlaşılan ve halâ yanlış anlaşılmakta ve izah edilmekte olan sözlerindendir.

Halbuki isa Kayserin düşmanı idi. Yahudileri Romanın ve Kayserin hâkimiyetinden kurtarmak istiyordu. Bunun için bir ihtilâl hazırlamış ve kıyam etmişti.

Bu vaziyette olan bir adam nasıl olur da Kayserde bir hak tanır ve o hakkı ona vermeyi tavsiye ederdi?

Kayserin hakkını tanıdıktan yani onun hakimiyetini ve hükûmetini meşru saydıktan sonra onun aleyhinde kıyamın ne manası olabilirdi? isa bu zözle başka bir maksat gözetmemiş ise bu sözün manası kalmaz. Fakat bu asıl maksat on dokuz asırdır yanlış anlaşılmıştır.

Acaba isanın asıl maksadı ne idi?

Bunu yakında tefrika edeceğimiz tarihî eserde büyük bir merak ile okuyacak ve anlıyacaksınız!

Türk - Rus ticaret mukavelesi

Mecliste vekillerin izahatından sonra kabul edildi

Ankara, 22 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Rusya ile aktedilen ticaret muahedesinin tasdikine ait kanun lâyihasını müzakere etmiştir. Bu münasebetle bazı hatipler Rusya tarafından yapılacak mübayaatın hariç piyasalarda satılmak suretile ihracat eşyamızı müteessir etmesi endişesini izhar eylemişler ve geçen sene portakal mübayaatında tesadüf edilen müşkülât ve bundan mütevellit zararlara nazarı dikkati celbederek çok samimî ve hakikaten dostane olan iki taraf münasebatının bu gibi vak'aları bertaraf edecek kadar kuvvetli bulunduğu kanaatini izhar eylemişlerdir. Hatipler bu meyanda Türk emtiasının mahreç bulduğu yerlerde Rus emtiasının rekabet yapmaması hususunun iki taraf arasında tetkik ve müzakereye mevzu teşkil etmesi temenniyatında bulunmuşlardır.

Hariciye vekili T. Rüştü Bey cevaben demiştir ki: "Tasvibinize arzedilen muahede iki taraf arasında mevcut ticarî münasebatta tesadüf edilen müşkülât ve hadisatın öğrettiği ve icap ettirdiği hususat nazarı dikkate alınarak yapılmış ve daha amelî olmuştur. Bizden mal alıp başka yere götürmeğe gelince; Sovyetlerden bunu beklemiyoruz ve gayri varit görüyoruz.„

Vekil B. beyanatına devamla her hangi bir yanlış vukuunda mesele üzerine komşumuzun nazarı dikkati celbedileceğini, geçen sene portakal meselesinde tesadüf edilen müşkülâtın iki taraf arasında ticaret muahedesinin bulunmadığı bir devrede vukua geldiğini, yeni muahedede bu hususun nazarı dikkate alındığını söylemiş ve muahedenin emniyetle kabul edilmesini istiyerek demiştir ki:

"Konuşulan ticaret muahedesinin mevzuu iki memleket ithalât ve ihracatıdır. İki tarafın hariç piyasalarda rekabet etmemesi meselesi ise beynelmilel ticaret sahasında anlaşma meselesidir ki, bu da mevzuun haricindedir. „

Bütçe encümeni reisi Hasan Fehmi Bey hükûmetin menfaatimizi ehemmiyetle dikkate alarak bunları koruyacak bir muahede aktettiğine emin ve kani bulunduğunu söylemiş, ancak bu gibi muahedelerin daha evel meclise tevdii lüzumuna ve bütçe encümeninde tetkik edilmemiş olmasına işaret etmiştir.

Mazhar Müfit Bey (Denizli), Hasan Fehmi Beyin usul meselesi etrafındaki noktai nazarına iştirak eylemiş, muahedenin tatbikatında çıkabilecek her hangi ihtilâfın halline iki millet arasındaki dostluğun kâfi geleceği kanaatini izhar etmiştir.

İktısat vekili Mustafa Şeref Bey, usul meselesine temas ederek muahedenin bütçe encümenine gitmemiş olması sadece iktısat encümeni tarafından tetkik edilmesile iktifa olunmak gibi mevcut bir teamül neticesi bulunduğunu söylemiştir.

İktısat vekili ucuz fiatla Türkiye piyasasında satılan Rus malları hakkında Eskişehir meb'usu Emin Beyin beyanatına cevaben Türkiyede bir damping mevcut bulunmadığını kaydetmiş ve bu meselede en ziyade ileri sürülen çimento ithalâtı etrafında izahat vererek son üç seneye ait ithalâtta ancak bir ton fark olduğunu ilâve etmiştir.

Bundan sonra müzakere kâfi görülerek maddelere geçilmiş ve ticaret muahedesi tasdik olunmuştur.

dan ateş alan binada haps edilen bazı telefoncu kızları kurtarmışlardır. Sevil halkı elân dehşetli bir korku içindedir. Vaziyet diğer bazı şehirlerde de vahamet gösteriyor. Sindika mensupları muhtelif şehirlerde grevler ilân etmişler, Karikste sosyalistlerle sindikacılar arasında da bazı hadiseler olmuştur. Doktor Valina ile tevkif edilen diğer komünistler Afrikaya sürüleceklerdir.

Müfit Bey bu şekilde para verecek bir grup olup olmadığını Sırrı Beyden sormuş, Sırrı B. de kendisinin bir grup namına söz söylemediğini ifade etmiştir. Neticede Demiryolları masraf bütçesi 13.865.785 varidat bütçesi de 17 milyon 233 bin lira olarak kabul edilmiştir. Sonra elektrik ve hava gazı istihlâk vergisinin yüzde ondan beşe indirilmesine ve Çekoslovakya ile yapılan uzlaşma mukavelesinin kabulüne ait lâyihalar tasdik dilmiştir.

Bundan sonra her hangi bir ecnebi pılıncıya kadar vekiller heyetinin o devlete iki seneyi tecavüz etmemek üdevletle iki seneyi tecavüz etmemek üzere muvakakt mukavele yapabileceğine dair kanun ile Türk — Sovyet deniz silâhları tahdidi hakkındaki kanun kabul edilmiştir.

Bundan sonra Darülfünun bütçesi 908,474 lira olarak ve şehir yatı mektepleri ağustos eylûl masrafları için de 150 bin lira kabul edilmiştir.

Müteakiben Konya sulama idaresi bütçesine geçilmiş Refik Bey (Konya) sulama ücretlerinin fazlalığını ileri sürmüş ve idare merkezinin de Çumraya naklini istemiştir. Nafia vekili verdiği cevapta ücretlerin bütçe lâyihasile indirildiğini nakil meselesinin de tetkikte olduğunu söylemiş ve neticede sulama bütçesi 108.263 lira olarak tesbit edilmiştir. Bundan sonra devlet şûrası daavi tanzimat, mülkiye daireleri reislikleri intihabı yapılmış, tanzimata mülkiye reisi İsmail Hakkı, daaviye umumî kâtip Saffet, mülkiyeye sabık İstanbul valisi Mitat ve umumî kâtipliğe de baş muavin Edip Cemil Beyler seçilmişlerdir.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Bugünkü tatil ve eylenceler

23 temmuz bayramı münasebetile bugün resmî daireler, millî bankalar ve müesseseler kapalı bulunacaklardır.

Bu millî bayramı tes'it için Himayeietfal Bebek şubesi Bebek bahçesinde bir kır eylencesi tertip etmiştir. Himayeietfal Kadıköy şubesi de Suadiyede Meclis reisi Kâzım Pş. Hazretlerinin himayesinde bir kır balosu verecektir. Bunlardan başka şehrin muhtelif semtlerinde de eylenceler tertip edilmiştir.

Buğdaylarımızı kıymetlendirelim

İhracat için prim vermek usulünün muvafık bir tedbir olacağı işaret ediliyor

Dünya istihsalâtının fazlalığıyüzünden buğday fiyatlarının düştüğü malûmdur. Bu vaziyet karşısında buğdaylarımızı kıymetlendirmek ve müstahsili zarardan kurtarmak çareleri aranırken ekmek fiyatına birkaç kuruş zam yapmak ta mevzu bahsoldu. Fakat bu fikir pek târaftar bulamadı. Dün intişareden haberlere göre hükûmetimiz de buğday meselesine lâyık olduğu ehemmiyeti vermiş ve bu hususta meclise verilmek üzere bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu kanuna nazaran müstahsilin elindeki mahsulünü bugünkü fiyattan 2 kuruş fazlasına satması temin edilecek, köylü hükûmete ve ziraat bankasına olan borcunu buğday olarak aynen verebilecektir.

Dün bu hususta görüştüğümüz alâkadar bir zat bize şunları söyledi:

— Buğdaylarımızı kıymetlendirmek için ekmek fiyatına zam yapmak bir tedbir değildir. Çünkü bu takdirde diğer şeylerin fiatlarıda o nisbette artacaktır. Binaenaleyh ihracat için pirim vermek usulü en muvafık bir tedbir olur. Bu takdirde köylü mahsulünü verilecek pirim nisbetinde fazlasına satabilecektir.

Hükûmetimizin hazırladığı kanun lâyihasının da güzel bir düşüncenin mahsulü olduğu anlaşılmaktadır.

Bilhassa köylünün hükûmete ve Ziraal bankasına olan borçlarına karş buğday verebilmesi köylünün vaziyetini düzeltecek tedbirlerdendir.

Âli Ticaret mektebi müderrislerinden Hakkı Nezihi B. de diyor ki:

— Hükûmetimizin almağı düşündüğü tedbirler hakkında intişar eden haberler çok memnuniyeete değer. Yalnız bu sahada kat'î ve daha faideli adımlar atmak için müstahselin hasada kadar muhtaç olduğu avans ve parayı daha kolaylıkla bulabilmesinin temini ve mahsulünü yetiştirebilmek için yüksek faizle para almak teahhüdünden kurtarılması elzemdir.

Hükûmetimizin, istihsal hayatımızın inkişafıemrinde icap eden bütün bu noktaları derpiş edeceği de muhakkaktır.

Seyahat Mektupları

Zonguldak ne istiyor ?

Bu ehemmiyetli kömür havzamızın emin bir limana ihtiyacı var

Zonguldak, Temmuz 931 — Zonguldağı bugünkü haline sokan kuvvet, kömür havzasından başka bir şey değildir. 20 — 30 sene evvel bir nahiye merkezi olan Zonguldak, bugün, bütün memleketin iktısadî hayatında en büyük rolü oynıyan muazzam bir şehir haline gelmiştir. Öyle zannediyorum ki, memlekette, eğer millî istihsal işinde müspet bir rol oynıyan bir âmil varsa o da, sadece Zonguldak kömür havzasıdır. Şayet, dünya iktısat buhranı karşısında bizim duyduğumuz teessür, diğer milletlere nazaran daha azsa, onu muhakkak yine bu kömür havzasına borçluyuz.

Türkiyede iktısat hayatında mühim bir rol ifa etmekte olan, kömür havzasını görmek, onun oynadığı rollerin neden ibaret olduğunu tetkik etmek, orasının inkişafında âmil olacak esasları öğrenerek tesbit etmek, memleket meselesini her türlü meselenin fevkinde tutan ve bu uğurda en hassas ve titiz bir neşriyat prensipine malik olan (VAKIT) a mensup benim gibi bir gazeteci için her halde en önce gelen bir iş idi. Bu birinci borcumu ifa ettim. Havzanın mühim bir kısmını dolaştım. Edindiğim intiba, elde ettiğim malûmat budur:

Zonguldak kömür havzası, her sene muayyen ve muntazam bir nispet dairesinde inkişaf etmekte ve memlekete mühim faydalar temin etmektedir. İnkişafla mepsuten mütenasip bir şekilde çoğalan istihsalât, her gün pek bariz bir şekilde kendisini göstermektedir. Geçen 1929 senesi bütün havzadan istihsal edilen kömürün miktarı, 1,421,008 ton iken 1930 da bu miktar 174,151 ton fazlasile 1,595,159 tonu bulmuştur. İçinde bulunduğunuz 1931 senesine gelince ilk beş ayın yekûnu geçen senenin ayni aylarının yekûnuna kıyasen 17,500 ton fazladır. Bu rekolteyi de bize, bütün dünya iktısat buhranı içinde çırpındığı halde, kömür havzasının mesut ve feyizli bir inkişaf halinde olduğunu göstermektedir.

Halen Zonguldakta kömür istihsalâtı ile meşgul olan üçü ecnebi, sekiz kadarı Türk olan on bir müessese vardır.

Millî müesseselerin en mütekâmil ve istihsal kabiliyeti fazla olan (63) numaralı ocağa sahip (Türk iş) şirketidir. Bütün hissesi, Türkiye iş bankasına ait olan (Türk iş) sadece havzaya beş milyon liradan fazla sarfetmiştir. 63 ocağı Türk kafaları ve Türk elleri-le idare edilmekte ve bu idareciler sayesinde her gün biraz daha inkişaf eseri göstermektedir.

Bu ocağın her tarafını, şirketin kıymetli müdürü Esat ve Muavini Kâzım Beylerin delâletlerile gezdim. Amele vaziyetlerini, istihsal ve temizleme keyfiyetlerini tetkik ettim. Sadece 63 numaralı ocak ile (Kozlu) daki kömür iş şirketinde çalışan amelenin miktarı 3000 i bulmaktadır. Havzada çalışan amele yekûnu, birlik sicilline göre on dört binden fazladır. (63) deki istihsalât yekûnu senevî 200 bin tondur.

Bu ocak millî müessese eline geçeli her sene inkişaf devresi geçirdiği için, beş sene sonra diğer ecnebi şirketlerin istihsal ettikleri miktarı bulacağı tahmin olunmaktadır. Halen satışlar memleket dahilinde yapıldığı gibi, Yunanistan, Romanya ve İtalyaya da sevkolunmaktadır. Bu ocaklarda amelenin şeraiti hayatiyesi de mükemmeldir. Hıfzıssıhha kanununun icap ettirdiği bütün sıhhî tedabir, amelenin malî vaziyeti tahtı temine alınmıştır. Burada amele yevmiyesi 100 — 130 arasındadır.

Havzadaki millî müesseseler, ayni şerait dahilinde mevcudiyetlerini idameye çalışmaktadırlar. Burada faal müesseselerden biri de başta Rauf Bey isminde kıymetli bir Türk mühendisinin bulunduğu (Kılınç) ocaklardır. Bu ocakların bazı ağızları da yakında açılmağa başlanacak ve bu suretle istihsal miktarı artmış olacaktır.

Zonguldak kömür havzasının memlekette ifa etmekte olduğu çok mühim rolün kıymeti, ancak içine girildikten ve oralar lâyıkile gezildikten sonra daha iyi takdir edilebilir. Zonguldağın memlekete temin ettiği fayda, şayet rakamla ifade edilmek icap ederse ayda 400 - 500 bin liradır. Her ay bu servet bu memleketе girmektedir. Memlekette her türlü sıkıntıya mukabele edecek kadar mühim olan bu miktarın, havzanın inkişafile mütevazi bir şekilde çoğalacağında, tabiî hiçbirimizin şüphemiz yoktur.

Yalnız bu çoğalma işinde bir an evvel ihtiyaç edilmesi icap eden zaruretler vardır ki bunların ilk vasıta ile alınması, kömür havzamıza, tahayyül ve tasavvurun fevkinde bir mükemmeliyet temin edecektir. Bu zaruretin başında liman işi, daha doğrusu kömürlerimizin kolaylıkla tahmil ve tahliye meselesi gelmektedir. Malûm olduğu üzere kömür havzamız, her bir yerde mazhar olmadığı bir nimete maliktir. O da havzanın sahilde olmasıdır. Buna rağmen bu havalide mükemmel bir limanımız yoktur. Ereyli, tabiî bir limana malik olmasına rağmen üzerinde fennî ıslahat yapılmış olmadığı için iptidaî bir haldedir. Zonguldakta ise, Fransız şirketi sun'î bir liman inşa ettirmiştir.

Tren yolu iskeleye kadar gelebilmektedir. Fakat bu limana Zonguldak deresi, her an kum yığmakta ve her gün limanı bir derece doldurmakta devam ettiği için, lâyıkile emniyet edilemez. Gerçi, limanda her gün muntazaman tarama ameliyesi yapılmakta ise de bunun çalışması hem kömür maliyet fiatlarını müteessir etmekte ve hem de esaslı bir iş görülememektedir. Derenin mecrasını değiştirmesi ise, hiç mümkün değildir. Bu yüzden vapurlar, kömürlerini alelekser liman haricinde almak mecburiyetinde kalıyorlar. Dışarda ise her an deniz tehlikesi mevcuttur, amelenin tedariki güçtür. Velhasıl, Zonguldak kömürlerimiz arzu edilen şekilde tahmil edilememekte, vapurlar arzu edilmemesine rağmen fazla beklemektedirler. Onun için ecnebi vapurları da Zonguldaktan kömür almaktan ise ton başına birkaç lira fazla para vererek (Pire) den kömür almağı tercih ediyorlarmış.

Bugün bu endişeleri bertaraf edecek olan yegâne iş, Ereğli limanının inşası ve Irmak - Filyos hattının bir an evvel Ereyliye temdididir. Bu hattın buraya kadar temdidi kömür havzamızı her türlü endişeden masun bir hale getirecektir.

Talât Mümtaz

VAKTın Tefrikası : 40

Kızılcık Dalları

YAZAN

REŞAT NURİ

Mesçidin önünden şöyle bir geçmek kararile evden çıkan küçük hanımlar belki yirmi dakika yarım saat pencerelerden ayrılamadılar. Gülsümün taliine içerde umulmaz bir kalabalık vardı. Allı yeşilli şeker külâhları civar sokak ve viranelerde ne kadar çocuk varsa mesçide toplamıştı. Arka safta Nevnihal kalfanın yanında bir sıra baş örtülü, tesbihli büyük hanım oturuyordu. Kör mevlûtçunun bir yanında mesçidin seksenlik imamı, bir yanında lala, karşısında konağın çocuklarile Gülsüm vardı. Nevnihal kalfa gibi imamın giyinişinde, yeni cüppesi, temiz mestleri, şal taklidi boyun atkısında da hazin bir ciddiyet görünüyordu. Cemaatin hepçoluk çocuktan ibaret bulunması adamcağızın neşesini kırmış olmakla beraber yine mevlûtçuyu vect ile dinliyor, arasıra derin (Allah, Allah) sesleri çıkararak gözlerini kapıyor, başını iki yana sallıyordu.

Kadının hakikaten güzel bir sesi vardı. Fakat usulden filân haberi olmadığı için tahammül edilemiyecek kadar haykırıyordu. Sonra ezberden okuduğu için birçok yerleri atlıyor, karıştırıyor, tekrar ediyor, arkasını getiremediği vakit kendinden bir şeyler uyduruyordu.

İhtiyar imam, bu sesten, bu sırtısıra falsolardan rahatsız olmağa, yerinde kıpırdanmağa başladı. Kadının körlüğünden istifade ederek arasıra lalaya nümidane işaretler yapıyordu. Fakat o hiç bir şeyin farkında değildi. Eski redingotunun üstünde o kapalı eski vükelâ çehresile dinliyor, yalnız arasıra cemaate ve önündeki şeker sepetine bakarak külâhların bu kalabalığa yetişip yetişmiyeceğini kestirmeğe çalışıyordu. Allah sakla sın hesap denk gelmezse bu yumurcak alayından zer yakayı kurtaracaklardı. Maamafih pek olmazsa külâhları ikiye yırtmak da mümkündü ya.

Cemaat mevlûdu evvelâ büyük adamlar gibi dinliyordu. Fakat kadın işi uzattıkça fena alâmetler belirmeğe başladı. Çocuklar ölü deniz dalgaları gibi için için kımıldanıyorlar, fısıl fısıl konuşmıya başlıyorlardı. Bir aralık ihtiyar kadınlar safının önünde dört beş yaşında bir çocuk sesinin "abla hani şeker dağıtacaklar,, diye düdük gibi öttüğü işitildi. İmam gözlüğünü düzelterek "sus sus,, diye kuvvetli bir ıslık çaldı.. Ve derin bir sükût.. Fakat bir dakika sonra fısıltılar, gizli itişip kakışmalar tekrar başladı. İyiden iyiye hırslanan çocuklar şeker külâhları etrafındaki çemberi gittikçe sıkıştırıyorlardı. İmamın bir kaç defa tekrar ettiği ıslıklar artık cemaati yatıştıramıyordu. Adamcağız nihayet mevlûtçuyu bir susturarak küçük bir nutuk vermeğe mecbur oldu: "Çocuklar günahtır... burası cami... mevlûdu nebevi okunuyor karagöz oynanmıyor.. Kim gürültü ederse şeker yok ha.. bak haberiniz olsun....„

(Bitmedi)

Buişe siz de şaşın

Gümrük bütçesi ve muhalif gazeteler

Gümrük bütçesi müzakere edilirken gümrük müdüriyeti bir haylı tenkit edildi. Bunun neticesi olarak gümrük müdürü istifa etti. Gümrük hakkında tahkikat yapılmamasına karar verildi. Mürakaba vazifesini gören bir meclis ne yapmak lâzımsa yaptı. Amma velâkin siz gelin de şu muhalif matbuatın yaygarasına bakın. Şimdiye kadar neden tahkikat yapılmış, şu olmamış bu olmamış! mış mış!..

Meclis vazifesini yapıyor ve mes'ul adam işinden çekiliyor, tahkikat başlıyor. Daha ne yapılabilir ?

Meclis ağzile kus tutsa kendilerinin dediği gibi muhalifleri memnun etmenin imkânı yoktur.

Böyle muhalefetin aklına, fikrine, maharetine sizde şaşın...

Biz de şaşalım !

Ticaret âleminde:

İhracat vaziyetimiz

Ofis beş aylık bir istatistik hazırladı

İhracat ofisi, 1931 senesinin ilk 5 ayı zarfında memleketimizin harici ticaret vaziyeti hakkında bir istatistik hazırlamıştır. Bu istatistike nazaran 1931 senesinin ilk 5 ayı zarfında muhtelif memleketlere yapılan ihracat şudur:

Kânunusani ayı zarfında ithalâtımız 12,241,446 türk lirası, ihracatımız 11,059,807 türk lirası; şubat ayı zarfında ithalâtımız 10,254,672 türk lirası, ihracatımız 9,306,151 türk lirası, mart ayı zarfında ithalâtımız 12,851,256 türk lirası, ihracatımız 10,542,957 türk lirası; nisan ayı zarfında ithalâtımız 10,551,361 türk lirası, ihracatımız 10,119,705 türk lirası; mayıs ayı zarfında ithalâtımız 11,921,376 türk lirası, ihracatımız 9,921,276 türk lirasıdır.

Bu rakkamlara nazaran 1931 senesinin ilk beş ayı zarfındaki ithalâtımız kıymet itibarile 57,791,653 türk lirası, ihracatımız ise 50,979,976 türk lirasıdır. ithalât fazlalığı 6,810,677 türk lirasıdır.

Geçen senenin ilk beş ayı zarfındaki ithalâtımız ise 58 milyon 568,725 türk lirası, ihracatımız 62,149,205 türk lirası idi. ihracat fazlalığı 3,580,480 türk lirasıdır.

Halıcılar dün toplanamadılar

Almanyada bazı Alman müesseselerinin halılarımızın desenlerini taklit ederek yaptıkları halıları Şark halısı namı altında satmalarına karşı alınacak tedbirleri tesbit etmek üzere ticaret odasında dün toplanmaları kararlaştırılan halıcılarımız, ekseriyet olmadığından, toplantılarını başka bir güne bırakmışlardır.

Borsa idare heyeti

Ticaret borsası idare heyetinin müddeti bitmiştir. Yapılması icabeden yeni idare heyeti intihabını idare edecek olan komiyon dün borsada toplanmış ve intihabın Temmuzun 25 inci cumartesi günü yapılmasını kararlaştırmıştır.

Finlandiyadan bir seyyar sergi gelecek

Ticaret odasına gelen malûmata göre Finlandiyalılar ihracat maddelerini teşhir etmek üzre

Güzel kadın nedir, nasıldır ?

Eğer Kleopatranın burnu biraz büyük, veya küçük olsaydı ....

İnsanları ihtiyarlatan, saçlarına düşen beyaz veya yüzlerinde peyda olan kırışıklar değildir

Umumi beden terbiyesi müfetişi, Üstat Selim Sırrı Bey her hafta radyo da alâka ile karşılanan konferanslar vermektedir. Üstat evvelki geceki sözlerini "Güzel kadın„ mevzuuna tahsis etmişti. Sözlerini hemen aynen yazıyoruz:

Beşeriyetin her devrinde erkeklerin kadınlarda ilk aradıkları meziyet güzellik olmuş ve ekseriya ondan başka bir şey aramamışlardır. Filhakika medeniyet ilerledikçe kadınlarda daha başka kıymetler aranmağa başlandığı inkâr edilemezse de ne olursa olsun güzellik yine birinci derecede bir ehemmiyeti hâiz olmuştur.

Ahlâk mürebbileri, filesoflar, hacılar, hocalar istedikleri kadar bu fikre aleyhtar olsunlar. İddiaları beş para etmez. Çünkü işin doğrusu açıkçası budur: "güzel olmak başlı başına bir imtiyazdır„ kadının güzelliği o kadar büyük bir kuvvet ve kudrettir ki ekseriya deha ile yan yana beraber gider. İstilâlar, büyük harpler, müsalehalar, cihangirlikler, inhilâl, ve izmihlâller, ulvî kahramanlıklar, edebî, ilmî, sınaî, muvaffakıyetler üzerinde kadın güzelliğinin mühim bir rolü vardır.

Güzel kadın bir ilham menbaıdır. Cemiyet halinde yaşıyan insanların mukadderatı üzerinde güzel kadının manevî, bir nüfuzu vardır. Güzel bir kadın tarihin ana hatlarını değiştirebilmiştir.

O itibarla büyük bir muharrir: Eğer Klâopatranın burnu biraz büyük veya küçük olsaydı yer yüzünün siyasî şekli büsbütün başka olacaktı. diyor.

Dünya nimetlerinin en büyüğü sevilen bir kadına sahip olmaktır.

Bu kadın ise ancak güzel olabilir. Aşk hakkında söylenen aforizimlerin en doğrusu zannederim şudur:

En ziyade iştiyak uyandıran kadın en çok sevilendir. İştiyakı tevlit eden güzelliktir. Vakıa bazan hiç güzel olmıyan kadınların da aşıkı vardır. Bu itibarla gönül kimi severse güzel odur! Demek daha doğru olur. Yalnız zevkleri yaşadıkları muhite, aldıkları terbiyeye göre değişen insanların beğendiklerini umumî bir güzellik mikyası kabul etmek mümkün değildir. Bu itibarla Avrupalı san'atkâr kafalarının güzel insanda aradıkları evsafı kabule mecburuz.

Meşhur Veron dünyada tapınmıya lâyik iki şey vardır: Deha ve güzellik! dir diyor. Deha ile hemâyar olabilecek bir güzellik eindeki yanız yüz güzelliği değidir!

Bir kadının tam manasile güzel olması için üç taca sahip olması iktiza der: Bu üç taç ayrı, ayrı üç ülvi

Selim Sırrı B.

haslet timsalidir. Beden, ahlâk, zekâ! Ancak, bu üç meziyeti şahsında cemetmiş olanlar enderdir. Dahiler gibi bütün şeraitini haiz güzelliklerin de miktarı mahduttur.

Çok müstesna bir güzelliğe sahip olanların ya aklında, ya ahlâkında bir kusur bulunacağı hakkında umumî bir itikat vardır. Acaba içimizde böyle bir imtiyaza sahip olan kusursuz kadınları çekemediğimiz, kıskandığımız için mi kendilerine böyle nakiseler isnat ediyoruz. Veya çok güzel oldukları için mi küçük kusurları gözümüze büyük görünüyor bilmem! Fakat muhakkak olan bir şey varsa o da hilkat ahlâk, zekâ ve vücut güzelliklerini nadiren bir kimsede cemediyor.

Muhtelif ırklara mensup insanların kadın güzelliği hakkındaki kanaatleri bir değildir. Bedii zevklerde ne kadar tehalüf olursa olsun bütün milletlerin güzel kadınlarda başlıca aradıkları vasıflar şudur:

Gençlik, sıhhat, ahenk ve tenasüp!

Hasta, solgun, omuzları düşük, kalçaları fazla büyük veya bacakları kalın, bir kadın güzel sayılmaz. Sıhhatle gençlik birbirinin lâzımı gayri müfarikidir.

Gençlik Allah vergisidir. Bunda kimsenin şüphesi yoktur. Gençliği uzatmak yani çok zaman genç kalmak bu insanın elindedir. Hayatımızın da ilk bahar yaz son bahar ve kışı vardır. Fakat bu fasıllar bizim vücudumuza göstereceğimiz alâkaya göre uzanır ve kısalır. Gençliği uzatmak, uzun müddet genç kalmak bir güzel kadın için birinci derecede düşünülmesi lâzım bir meseledir. Bakılmıyan bir vücudun ahenk ve tenasübü bozulduğu gibi, sıhhat de ancak itina ile payidar olur.

Adelelerinin tuvaleti olan jimnastiğe iltifat etmiyen, vücudunu her gün sudan geçirmiyen ve allahın verdikleri ile iktifa ederek tendiristliğini muhafaza için emek sarfetmiyen kadınlar bu imtiyazı ancak azamî on beş sene muhafaza edebilirler. Yani on beşinden otuza kadar. Çünkü on beşinden evelki çocukluk devresinin güzelliğinde cinsiyet farkı mevzuu bahis değildir. Halbuki vücuduna itina eden hanımlar bu güzelliği 45 ine kadar idame ettirirler. Ve genç kalırlar. Avrupada elli beşine kadar vücudunun taravetini muhafaza etmiş ihtiyarlığı yanlarına yaklaştırmamış güzel kadınlara çok tesadüf edilir. İnsanları ihtiyarlatan saçlarına düşen beyaz, veya yüzlerinde peyda olan kırışıkllar değildir. İhmal ettikleri vücutları onlara en ağır cezayı gönüllerini kocatmak suretile veriyor. Ümit ve cesaretlerini genç yaşta kırarak kendilerine: Artık ihtiyarlıyorum detirtiyor.

Güzel bir kadında vücudunun yukarı ve aşağı kısmındaki girinti ve çıkıntılar taşkın olmadığı gibi boyun yandan, önden ve arkadan hutut ve inhinaların da hiç bir fazla tebarüz yoktur. Tekâmül kanunlarına tab'an bütün bu ivicaclar bir hadde kadar güzelliğini muhafaza eder. Ve sonra da tepecikler inbisat ederek göze hoş görünmiyecek kadar büyür.

Klâsik güzel tenasübün zaferine klâsik güzel deniyor. Bu ise hututun inhinaların ahenginden ibarettir. Klâsik güzel kadim Yunan güzelliği demektir. Estetikin manasını Yunanlılar kadar hiç bir millet anlıyamamıştır. Ressamların ve heykeltraşların vücuda getirdikleri eserler tarihin hiç bir devrinde insanların bu derece ekmel bir eser ibda etmediklerini ispata kâfidir. Bu güzelliğe daha ziyade heykeltraşî bir güzellik diyebiliriz. Çünkü heykeller tablolardan daha bariz bir surette vücudu beşerî bütün zerafetile temsil edebiliyor. Bir kadının güzel bir resmi ile güzel bir heykeli arasında çok büyük bir fark vardır.

Resimde yalnız satıhmere vücut olduğu halde heykelde vücudun ebadı selâsesi vardır.

Klâsik bir güzelliğe malik olan bir kadının umumî hatları arasında öyle bir ahenk vardır ki önden, arkadan, yandan, neresinden bakılsa güzeldir. Profilden güzel olmıyan veya güzelliğini kısmen kaybeden vücutlara çok bel bağlanamaz. Bunlar senelerin tahribatına mukavemet edemezler. Kemal mertebesinde olan güzellikler için profil bir mehenk taşıdır. Çünkü onu vücuda getiren vücudun iskeletidir.

Yunani kadimin ve Roma İmparatorluğunun garp medeniyetine ihda ettiği estetik nümunesi olmak üzere müzelerde aşk mabudu ve nasun muhtelif şekil ve cesamette heykellerine tesadüf ettik. Meselâ Priklis devrinin en meşhur heykeltraşı Fidyasın ve ondan sonra Praxistelenin dehasının eseri olan Venuslarda hututun ve inhinaların güzelliğine hayran olmamak kabil midir?

Filorans müzesinde Yunan kadimden kalma Venus de Medicini vücudunun ahenk ve tenasübü akıllara sakattır.

Capitoledeki venus da bir san'at harikasıdır. Yalnız kadim Yunan heykellerine nisbetle biraz daha adalî ve uzviyeti iridir. Luver müzesindeki venuslar da fevkalâde mütenasip olmakla beraber uzviyeti heyeti umumiyesile fazlaca kalındır. Ayakları ayrıdır. Omuzları fazla dolgundur.

Bunların içinde en güzeli, en mütenasibi bütün sakatlıklarına rağmen Venus de Milstir. Hıristiyanlığın zuhurundan evel kadim Yunanistanın heykeltraşlıkta ve bediiyatta vâsıl olduğu kemal derecesini takdir için yalnız başına bu şaheser kifayet eder. Güzelliğe tapınan Papenler devrinde yaşamış olan san'atkârlar bir insan heykelinin derisinden kemiğine kadar bütün uzviyeti o kadar bedii bir zevkle işlemişlerdir ki insan eli ile dokunduğu zaman parmaklarının altında heykelin adeta canlı olduğunu hisseder gibi oluyor. Bu defaki Anadolu seyahatimde Düzce civarında Üsküp lü köyündeki ilk mektebin civarına yaslanmış Roma İmparatorluğu ve Bizans devrinden kalma böyle bir sanat abidesine tesadüf ettim. Bu heykel Luver müzesinde Klarakın eseri olan (Providenci) kudreti rebbaniye heykeline çok aydırıyor, üzerinde ayni tunik, ayaklarında ayni sandal başında ayni taç var.

Dostum Bolu maarif müdürü bu kıymetine paha yetişmiyen güzel kadının bundan beş altı ay evel tesadüfen yer altından çıktığını söyledi. Müzemiz için büyük bir servet olan bu emsalsiz heykelin vücudundan alâkadarlar elbet haberdar olmuştur sanırım.

Şurası muhakkaktır ki güzel kadınlar bir millete bahşedilmiş bir lûtfü rabbanî değildir. Bilcümle nebatat ve hayvanatın cinsleri bakım sayesinde tekemmül etmektedir. Efradı sağlam, gürbüz olan bir neslin dünyaya getireceği çocuklar dikkatli ve bilgili bir itina ile büyütülürse elbette ki o nesil günden güne güzelleşir. Heyeti umumiyesi tereddiye yüz tutan nesiller içinde müstesna olarak beş on güzel

---

dir. Bu sergiyi hamil olacak olan vapur son baharda limanımıza da uğrıyacaktır.

Oda sergi için nakdî muavenette bulunamıyor

Ağustos içinde Galatasaray lisesinde açılacak olan üçüncü yerli mallar sergisi için Ticaret odasının Sanayi birliğine yardım etmediğini bir gazete yazmıştı. Dün kendisile görüşen bir muharririmize Ticaret odası umumi kâtibi Vahpi B· demiştir ki:

"— Üçüncü yerli mallar sergisinin açılacağı haberi şayanı memnuniyettir. Bu serginin programını millî sanayi birliğinden istedik ve programın geçen senekinin aynı olduğu cevabını aldık. Odamızın bütçesinde tahsisat mevcut olmadığı için bu sergiye nakdî muavenet yapmamız kabil değildir, esasen bütçe mucibince tahsil olunan varidatın muayyen olan oda servislerinin ihtiyacatını ve ticaret borsasının lüzum gösterdiği avanslara ancak

---

insan yetişmesi büyük bir şey ifade etmez. En güzel kadınlar sıhhatine itina eden, beden terbiyesine kıymet veren milletlerde ytişir.

Bu akşam müsahabemi Şillerin meşhur bir sözü ile bitireceğim:

Her büyük adamın yanında sevdiği bir güzel kadın bulunur. Aşk dehanın güneşidir.

Günün Muhtırası

Takvim —Perşembe 23 Temmuz 7 inci ay 1931, senenin günleri: geçen 204 kalan günler: 161, 7 Rebiülevvel 1350. Meşrutiyetin ilânı.

Güneş—Doğuşu: 4.46; Batışı: 19,34

Namaz vakitleri— Sabah: 3,01: Öğle: 12.20: ikindi 16.18: Akşam. 19,35, Yatsı: 21.39, imsak: 2,39

*

Hava — Dünkü hararet (azamî) 28 (asgarî) 21 derece. Bugün rüzgâr poyrazdan mutedil hava ekseriyetle açık.

*

Bugün

Gelenler - gidenler — Şirket işleri hakkında vekâletle temasta bulunmak üzere Ankaraya gitmiş olan Liman şirketi müdürü Hamdi B. dün Ankaradan şehrimize dönmüştür.

Gezintiler — Hayat mektepleri mezunları cemiyetinin Yalovaya tertip ettiği deniz gezintisi bugün yapılacaktır. Vapur saat 9 buçukta kalkacak, Kadıköyüne uğrayacak, Yalovaya gidecektir. Dönüşte Adaya ve Kadıköyüne uğratılacaktır.

*

Ölenler

C. H. F. Üsküdar kazası reisi ve Sıhhî müze müdürü Dr. Hikmet Hamdi Bey dün akşam birden rahatsızlanarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat on birde Üsküdarda Ayazmada Kızkulesi parkı karşısındaki hanesinden kaldırılacak ve iskelede Yenicamide namazı kılındıktan sonra Karacaahmette defnedilecektir. Mumaileyh çok nezih ve kıymetli bir zattı. Bütün ömrü tam bir dürüstî içinde memleketine hizmetle geçmiştir. Ailesine ve dostlarına beyanı taziyet ederiz.

Radyo

Istanbul — Saat 18 den 19 a kadar gramofon plâkları neşriyatı 19,30 dan 20,30 a kadar birinci kısım alaturka saz, makbule H. iştirakile, Anadolu Ajansı haberleri 20.30 dan 21,30 a kadar orkestra 21,30 dan 22,30 a kadar ikinci kısım saz, Akile H., Ekrem B. ve arkadaşları iştirakile.

Vakıt:Abone şartları:

	1	3	6	12	
Dahilde	150	400	750	1400	Aylık Kuruş
Haricte	—	800	1450	2700	„

İlân şartlarımız:

	Resmi	Hususi
Satırı	10 Kş	12,50 Kş
Santimi	20 „	25

Küçük ilân şartlarımız:

1	2	3	4	
30	50	65	75	1-10 Defalık 100 Kuruş

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir.

B — 4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur.

Sefaretlerde:

Dünkü çay ziyafeti

Limanımızda bulunan Amerika gemileri süvari, zabit ve müretteabatı şerefine dün akşam Yeniköydeki Amerikan sefaretinde Amerika sefiri M. Greew tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

Gemiler yarın Marsilyaya hareket edeceklerdir.

Bugün Bulgar seyyahları geliyor

Bulgar bandıralı Stellâ vapurile bugün şehrimize 400 kişilik bir Bulgar seyyah kafilesinin gelmesi beklenmektedir.

Gelecek seyyahlar arasında avukatlar, meb'uslar, doktrlar ve Bulgaristanda tanınmış simaları bulunmaktâdır.

GÜNÜN İŞARETLERİ

Demokratım fakat liberal değilim!

Muhalif gazetelerin dilinde yeni bir ses:

— Hükûmetçi gazeteler demokrasi düşmanlığı ediyorlar.

Muhalefetin muharrirleri bu tabiyede el birliği ediyorlar. Liberal düşünceleri Demokrat fikirlerin müteradifi gibi görerek el çabukluğu marifet gösteriyorlar. Haftalardır allâme kılıklı yazılar hükûmetçi ve devletçi muharrirlere türlü, türlü vesilelerle çatıyorlar.

Liberalizm'in, kaknem, köhne bir on sekizinci asır matahı olduğunu herkes duydu şimdi onu sinsi poltisyenler "Demokrasi,, fikirleri diye, ileri sürüyorlar. Liberalizmin nazariyeleri makiyajlanarak saldırıyor.

Kahraman ayni kahraman. Yarı allâmeler, el birliği, dil birliği ederek ve teşkilâtı esasiye kanunu siperi altında akına hazırlanıyorlar.

Liberal mutlaka demokrat değildir. Bazan demokrasi ile liberalizm birleşir, birleşmiyebilir de!

Demokratım fakat liberal değilim diyebilen insanlar bu dünyada yaşamışlar ve dünyada halk tabakalarımızı temsil etmişlerdir.

Biraz tarih

Hükûmetçi matbuat demokrasi doğmalı diye ateş püskürenler nazariye olarak dayandıkları 1789 ihtilâlinin beşer haklarını biraz dikkatle tetkik etsinler, 1789 senesindeki Fransayı, doğan liberal ve demokrat fikirleri hatırlasınlar.

"Beşer hakları,, Fransız meclisinde liberal burjuvalarla, demokrat, fakat liberal olmıyan halkçılar arasındaki muharebenin bir neticesidir. Öyle maddeler vardır ki liberallardan kuvvet almıştır. Öyle maddeler vardır ki demokratlardan kuvvet almıştır. Beşer hukuku beyannamesinde liberallarla demokratların mücadeleleri gayet aşikâr görünür.

ideal olarak gösterilen bu maddeler Ruso ile Monteskiyo arasındaki boşluğu bir türlü dolduramadı. ihtilâlın daha başlangıcında liberallarla demokratlar ayrılmak mecburiyetinde kaldılar. Bu basit tarih hakikatini inkâr ederek demokrasi diye liberalizmi müdafaa etmek için bizim muhalifler kadar düzenbaz, veyahut yine onlar kadar cahil olmak gerektir.

Fransız Liberalizmi hiç olmazsa sadece yerli sermayedarların emellerine hizmet ederdi. Halbuki bize karşı demokrasiyi liberalizmi müdafaa edenler yerli sermayenin değil, yabancı sermayenin avukatlığını ediyorlar: Ya bilerek ya bilmiyerek siz neticeye bakın..

Demokrasi ve Liberalizm müdafaa ediliyor. Liberalizmin Türkiye için iktısadi bir cinayet olduğunu bile bile bucinayeti demokrasi fikirlerile maskeliyerek hakikate hücum, olur yüssüzlük değildir.

Liberallık demokratlık değildir. Maskesiz konuşmağa alışalım!

Rüso demokrattır. Cemiyetin idaresini hakim kılmak ister.

Monteskiyö bir liberaldır. Ferdin devlet hukukunu temdit etmesini ister..

1931

Tarihteki manzaralardan niçin bahsettim. Harpten sonra ki dünya için ancak müstahase olan liberalizmin kuvvetli zannedildiği zamanda da çatlak olduğunu hatırlatmak için.

SADRİ ETEM

Hatıralar Arasında

Hayatta bir istikrar noktası ararken

Gece âlemleri — Bir kaç simayı tahattur — Hicran ve husran ayinleri — Üç bekâr bir arada — Kadem hayra bir selâm — Askerlik.

— 57 —

Yazan : Halit Ziya

Onun gece âlemleri, sekiz on günde bir, sekiz on kişi, bir gün İzmirden kaçarak civar köylerden birinde, Bucada, Bornovada, Pınarbaşında, Karşıyakada, Soğukkuyuda içki ve musiki ile geçirilen gecelerdi. Onun daima meyus aşkları — meyus, zira mutlaka tahakkuk edemiyecek emeller arkasından koşar, sanki bililtizam o neviden onlanları intihap ederdi — ya seyehatlerde ya bu tarzda eğlencelerde esbabı şifa bulduğundan annesinin şefkati cebinde bol paralar ve hayatına geniş müsaadeler kordu. Refakatinde bulunanlar da İzmirin hep Türklük kaynağının berrak ruhlara malik saf delikanlıları idi. Bunların içinde saz çalanlar, hususile güzel sesliler vardı. Sofuların Raşidin tiz sesi, hayatı hep mahrumiyet içinde geçen bedbaht Azizin davudiye yakın sedası nöbet nöbet yüreklerinin elemlerine tercüman olurken bilâihtiyar eller kadehlere uzanır ve böyle bir yandan musikinin hep ağlıyan şekvaları ruhların üzerine katre katre nalelerini dökerken bir yandan tefsir edilemiyen dertlerin, bir meşkûkiyet perdesine bürünerek uyuşmuş duran elemlerin in'şiale müstait kıvılcımlarına rakınm alevler icat eden kezzabi püskürürdü. Böyle, bir naliş ayinine benziyen bu âlemler şafak sökünceye kadar devam ederdi.

Ekseriyet üzere bunlara ben de teşrik edilirdim, üç yarım kadehten fazlasına tahammül etmiyen midemin hükmüne tebaiyet ederek ben de onlarla beraber bu âlemlerin müştakı idim. Onun için son teklifi kabul ettim ve iki gece İzmir limanı methalinde fener dubasında bekçilerin misafiri olduk. Burada geçen ve bir mehtaba tesadüf eden o gecelerin hatırası hâlâ beynimin içinde mes'ut bir cennet hayatının yadigârı olarak kalmıştır. bu ayni zamanda Süleyman Beyle bir veda rasimesi oldu.

Bu âlemlerin istihzaratı aile civarında yetişmiş büyümüş iki kişinin uhdesinde idi ki bunların hatırasına burada bir selâm göndermeden geçemiyeceğim. Arap Apti ve Şahbaz Ali.

Bunların ikisi de biribirinden halis, biribirinden saf iki İzmir delikanlısı idi ki karışık birçok tertibata mütevakkıf olan bu âlemlerde hayret verecek dirayet gösterirlerdi. Civardaki köşklerden temiz yataklar tedarik etmek, akla gelmiyecek mezeler bulmak, ve sabaha karşı ne zaman pişirdikleri sezilmemiş ekşisi bol terbiyeli çorbadan kuzu,kızartmasından İzmir usulünde çiğ pirinçle pişmiş zeytin yağlı enginar dolmasından, bir parmak kalınlığında kaymak tutmuş sütlâçtan mürekkep mükemel bir ziyafet çekmek onlar için alelâde meharetler dendi.

Yine bu âlemlerde bazan bana sade kalben, sinnen değil ismen de pek yakın olan bir çocukluk dostu bulunurdu: Halit Eyüp... Hayatımın en temiz ve müstesna merbutiyetlerinden birini teşkil eden bu dostlukta hatıratımın tevakkuf anları oldukça adeta yorgun bir yolcunun bir lûtufkâr ağaç serinliğinde inşirahına benzer bir lezzet duyarım. Onun da ne güzel bir sesi vardı, bu sesini ne derin bir hassasiyetle istimal ederdi; ve ne zaman coşup da bir gazel okusa onu bitirince sanki hınçkıra hınçkıra ağlıyarak ruhunun acılarını serbest bir feverana bırakmış gibi bitap bir hali olurdu.

Böylece, bu gece âlemleri, musikinin arasına karışan tuhaf nüktelerin, hoş lâtifelerin kahkahalarına rağmen bütün bu gençlerin müçtemian icra ettikleri bir hicran ve hüsran âyini mahiyetini alır, hatta bazan içlerinden biri kendisini zaptedemiyerek ağlamağa başlarsa göz yaşları hepsine sirayet ederdi. Yalnız Arap Apti ile Şahbaz Ali bu sırada teessürlerini ketmetmek için mutfak ittihaz ettikleri yere koşarlardı.

* * *

Bu son âlem Süleyman Beyin İstanbulda yerleşmek için İzmire ve bizlere veda rasimesi olduğu gibi benim de aile evlerine veda tarihime tesadüf etti. Karataş evine geçtim. Geçtik demeli. Zira Tevfik Nevzatla Ali Galip de yatak takımlarını ve hususi eşyalarını alarak bana iltihak ettiler.

Ali Galip rüştiye arkadaşlarımdan ve en sevgili dostlarımdandı. Rüştiyeden sonra İstanbulda mülkiyeden neşet etmiş ve İzmire vali maiyetine memur sıfatile avdet eylemişti.

(Ali Galip en son memuriyeti olan Kosova valiliğinden ittihadı terakki hükûmetinin yanlış bir telâkkisile ayrılarak harp senelerinde vefat etmiştir. Ali Galibin Haldun, Hasnun, Sadun isminde üç oğlu vardı ki üçü de milletin şayanı iftihar erlâdındandır. Bunlardan Hasnun, ki spor âleminde pek meşhur idi, Çanakkalenin fedakâr şehitlerinden biridir.)

Karataş evi İzmirin zarif, metin evlerinden biriydi ki, küçük fakat bize göre pek büyük idi. Ben bana ait olan eşyayı beraber almıştım, bunlara ufak tefek şeyler ilâve etmekle burasını süslü ve sevimli bir yuva haline getiriyordum. Burada ilk gece öyle geniş bir nefes aldım ki mukayyet hayatla bu müstakil hayatın mukaddemesi arasına giren bu geceyi bana bir leylei tesliyet ve inşirah hükmüne girmiş oldu.

Bana müteverrimen vefat eden Dilhuş dadıdan sonra Kademhayırı vermişlerdi. Artık yirmi yaşında bir genç sıfatile ona dadı unvanını vermezdim ama sıfatı o idi. Bu sıfata bir de yemeğimizi pişirmek vazifesi inzımam etmişti.

Hanımının vefatından sonra kendisine zindan kesilen evden kurtulup benimle beraber buraya gelmiş olmak onu da o derece sevindirdi ki mutfak hizmetinin ağırlığına bir hiffetle katlandı.

Karataş evinden başlıyarak İzmirden müfarekatime kadar bana beşeriyette sadakatin en büyük nümunesini gösteren çavuş, hututu zapta şayan bir simadır ki, kendisinden bahsetmek için başka fırsatlar bulunacak.

Burada başlıyan tamamen müstakil hayata muvakkat bir zaman için bir mukayyediyet karıştı: Askerlik. Bedel verecek kur'a efradının galiba iki ay filen hizmeti mecburesini emreden yeni bir kanunun mebdei tatbiki bu seneye tesadüf etmişti. Bu beni manen ve bedenen takviye eden bir hadisei mes'ude oldu.

Bana mektebe, bankaya ve gazeteye devam edecek surette müsait şerait bahşolunmakla beraber bu müddet zarfında muntazaman talimlere devam etmek, ve hiçbir zaman taşımaktan hali kalmadığım nefer elbisesi le işlerimle meşgul olmak imkânını bulmuş oluyordum.

(Haşiye: Aile evlerile irtibatımın kesilmesine müsadif olan bu tarihe ait hatıralardan bahsederken işaret edeyim ki İstanbul ve İzmir evlerinin içinde ve civarında tanılmış simalardan birçokları uzun seneler geçtikten sonra bana küçük hikâyelerimden bazılarını ilham etmiştir. Dilhuş dadı hakkında kitap haline konamamış hikâyeler arasında kalan üç tanesinden zaten bahsetmiştim. Bunlardan başka şu hikâyeleri tahattur ediyorum: Ferhunde kalfa, mahalleye mevkuf, Raife olla, Raziye kadın, Ayini şikem, Altın nine.. Muhtacı kayittir ki hikâyelerin kahramanları nadiren onları ilham eden şahsiyetlerin birer tasviri sadıkıdır. Bunlar daha ziyade kısmen muhtelif simalardan toplanmış ve kısmen — hatta daha büyük mikyasta — muharririn hayalinden doğmuş şeylerdir. Yukarda isimleri zikredilen hikâyelerde aslına, hatta ismile en ziyade sadık olan "Altın nine,, dir.)

Halit Ziya: Uşşakizade

Polis Haberleri

Gene kaza

Bir çocuk otomobil altında parçalanarak öldü

Dün saat 3,30 da Taksim tramvay kulübesi önünde sekiz yaşlarında Artin isminde bir çocuk 1679 numaralı şoför Remzinin idaresindeki otomobilin altında kalarak parçalanmış ve derhal ölmüştür.

Çocuğun Dolapderede Dereboyu caddesinde 44 numaralı evde oturan Şaram Efendinin oğlu olduğu anlaşılmış şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Mahallebi tablasının başına gelen

Dün çarşı içinde 121 numaralı dükkânda fanilacı Hasan Ef ye fanilâ almak üzere Cahit, Niyazi ve Hasan isminde üç kişi gelmiş, fakat fiyatça uyuşamadıklarından kavgaya tutuşmuşlar ve biribirlerini güzelce dövmüşlerdir. Bundan başka kavga esnasında 7 liralık mahallebi tablasını da devirmişlerdir.

Tahkikat başlamıştır.

Deli Petronun tehdidi

Dün akşam bir sandal meselesinden Deli Petro isminde bir sabıkalı Kasımpaşada Mehmet Alinin kahvesine gelerek tabanca çekmiş ve orada bulunanları ölümle tehdit etmiştir. Kendisi yakalanmıştır.

Balıkçının kırdığı ceviz

Üsküdarda Tayyarda orta sokakta oturan balıkçı Salâhattin yeğeni 18 yaşında Salihi ceviz kırmak meselesinden dolayı bıçakla yaralamıştır.

Cürete bakınız

Dün Beyazıttan geçmekte olan nüfus memuru Hamdi efendinin zevcesi Makbule hanımın yanına sabıkalı güllu kadın yaklaşmış ve bir sırasına getirerek Makbule hanımın kucağındaki çocuğun boynundan zinet altınlarını çalarken yakalanmıştır.

Ağır surette yaraladı

Ortaköyde Cavit isminde birisi Arnavut Müslim ile ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı kavga etmişler ve Cavit, Müslimi ağır surette yaralamıştır. Fakat derhal yakalanmış ve mecruh da hastaneye kaldırılmıştır.

Uçan paralarla senet

Bakırcılarda Alibeyhanında oturan kunduracı Hüseyin efendi dün akşam Saliha isminde bir kadınla beraber Galata da bir otele gitmiş ve gece orada kalmışlardır. Sabahleyin uyanan Hüseyin efendi. yanında kimsenin olmadığını ve 15 lirasile 100 liralık bir senedin de yerinde yeller esdiğini görmüş vak'adan polisi haberdar etmiştir. Tahkikata başlanılmıştır.

Doğru ise çok çirkindir

Taksim bahçesi müsteciri Dimitri Ef. maliye müfettişlerinden Celâl Sait ve Halil Beyler tarafından dövüldüğünden bahisle zabıtaya müracaat etmiştir. Dimitri efendinin iddiasına göre, Celâl Sait, ve Halil Beyler evvelki akşam Taksim bahçesine giderek garsondan rakı istemişler, Dimitri Ef. bahçede rakı satılmadığını söyleyince Celâl B. kızarak Dimitri efendiyi dövmüştür. Zabıta bu iddianın sıhhatini tahkik etmektedir.

Yunanistan ve tamirat borçları

Atina, 17 (Hususi muhabirimden) — Tamirat borçlarının bir sene tecili hususunda Amerika reisicümhuru Mösyö Hover tarafından kabulan ve itilâf devletlerince kabul edilen teklif, Yunan başvekili M. Venizelosun bu sıcak mevsimde yol yorgunluklarını göze alarak Londraya kadar uzun bir seyahat ihtiyar etmesine sebebiyet verdi. Yunanistan, hükûmetinin müvazenesini temin için varidat bütçesinde gösterdiği mebaliğ nispetinde yanında Bulgaristandan alınmaktalan tamirat taksitleri de mühim bir yer işgal eder. Şimdi Mösyö Hoverin teklifi Bulgaristana da şamil olduğundan ve bu sene Bulgaristandan tamirat taksiti nmile hiçbir şey alınamıyacağı tahakkuk edince, Yunan bütçesinin de muvazenesi bozulmuş oluyor. Vakıa Yunanistan hükûmeti Makedonya ve Bulgaristandaki Bulgar ve rum ahalinin mübadelesinden kalan emlâkin tazmini için M. Kakdaris ile M. Molof arasında mün'akit itilâfname mucibince Yunanistan Bulgaristana ödemesi lâzım gelen meblâğa M. Hoverin teklifini kendiliğinden teşmil ederek muayyen taksiti demekten istinkâf eylemiş ise de bu dan tasarruf edilecek para, bulgar tamirat taksitinin yunan bütçesinin açtığı rahneyi doldurmağa kifayet etmez.

Yunan başvekili M. Venizelos vaziyeti İngiliz ricaline anlatmak ve Londranın bu meselelere malî yardımını temin ve talep maksadile Londraya gitmiştir.

Yunan başvekilinin Londradaki temasları hakkında Atina gazetelerine gelen ilk haberler, ümitbahş görünüyorsa da bunun ne dereceye kadar doğru olduğu şimdiden kestirilemez. Şu kadarı muhakkaktır ki yunan hükûmeti bulgar tamiratının bir sene tecilinden dolayı, bütçesinde açılan rahneyi kapıyabilmek için itilâf murahhaslarının ve bilhassa İngilterenin malî yardımına muhtaç bulunuyor.

Esasen Hoverin teklifine Yunan kabinesinin verdiği cevapta muvafakatini itilâf devletlerinin mukabil malî yardımına muallâk tuttuğunu nazara itibara alınırsa Yunan başvekilinin Londraya seyahatinin maksat ve gayesini keşfetmek için kehanete lüzum kalmaz. Şunu da söylemek icap eder ki, yunan mükelleflerinin Bütçedeki açığı kapıyabilmek için yeni vergilere mütehammil olmadıkları düşünülürse Yunanistanda bin mihnet ve meşakatle temin edilebilen malî muvazenenin idame ve muhafazası, itilâf devletlerinin yardımına mütevakkıf olduğu kolayca anlaşılır.

Bütün yunan efkârı umumiyesi başvekil M. Venizelosun Londradaki temas ve teşebbüslerini büyük bir merak ve alâka ile takip eylemekte ve her halde bu seyahatin semeresiz kalmıyacağını ümit etmektedir.

* * *

Rusyanın harici ticareti

Rusyanın harici ticareti hakkında hazırlanan istatistiğe nazaran Avrupa memleketlerile Amerikanın Rusyaya yaptığı ihracat ve ithalât şu şekilde tezahür etmektedir.

Almanyanın 1930 senesi zarfında Rusyaya yaptığı ihracat 270 milyon mark, Rusyadan yaptığı ithalât 436 milyon marktır.

Fransanın ihracatı 169 milyon frank, ithalâtı 446 milyon franktır.

İtalyanın ihracatı 102 milyon lirettir, ithalâtı 553 milyon lirettir.

İngilterenin ihracatı 6,700,000 isterlin, ithalâtı 3,400,000 isterlindir.

Amerikanın ihracatı 111 milyon dolar, ithalâtı 22 milyon dolardır.

Bu rakamlardan anlaşıldığına göre Almanya, Fransa ve İtalyanın Rusyadan yaptıkları ithalât bu memleketlere yaptıkları ihracattan pek fazladır. İngilterenin ise ihracatı ithalâtının beş mislidir. Amerikaya gelince, Sovyet Rusya ile siyasi münasebata resmen girişmemiş olmakla beraber ticaret hususundaki verdiği serbesti, Rusyaya olan ihracatını çok arttırmıştır.

Londra konferansı ne yapacak ?

Konferansın akamete uğraması Avrupayı allak bullak edecek bir keyfiyettir

Almanyanın malî iflâsa doğru gidişi ve bu gidişin Avrupa ve Amerika üzerindeki tesiri, bir takım içtimaların ve müzakerelerin vukuuna ve nihayet alâkadarların Londrada bir içtima akdetmelerine müncer olmuştur.

Amerika, Fransa, Almanya, İtalya ve Belçika devletlerinin murahhasları toplanarak çok mühim meseleleri müzakere edilecektir.

Müzakere edilecek meselelerin başında Almanyanın iflâstan kurtarılması meselesi vardır. Bu işi ancak Amerika, İngiltere ve Fransa maliyeleri deruhte ettiler. Bunlar bir araya geldikleri takdirde Almanyayı kurtarmağa imkân hasıl olur. Halbuki Fransa, Almanyaya yapacağı yardımı bir takım siyasî metalibe bağlamıştı.

Bunların en mühimleri Avusturya Almanya gümrük ittihadından ve (cep krovazörleri) namını alan harp gemilerini yapmaktan feragat etti Fransa bu siyasî metalibin Almanya tarafından kabulü takdirinde, bugünkü Alman hükûmeti son derece müşkül bir vaziyete düşecekti. Bugünkü Alman hükûmetinin, Almanya dahilindeki başlıca düşmanı, Hitlerlitlerdir. Günden güne kuvvetlenmekte olan bu grup, Alman hükûmetinin bu gibi siyasî fedakârlıkları karşısında büyük bir kuvvet ihraz ederek hükûmeti devirmeğe çalışacaklar ve muvaffak olacaklardır. O takdirde Almanya dahilinde millî emeller üzerinde ısrar eden ve onlardan zerre kadar fedakârlığı kabul etmiyen kuvvetli bir diktatörlük vücut bulacaktır.

Bundan başka Almanyanın Avusturya ile gümrük ittihadından ve harp gemileri yapmak haklarından feragat etmesi onun istiklâline ve millî hakimiyetine nakise verecek mahiyettedir.

Onun için bugünkü Almanya hükûmeti Fransanın bu metalibini reddetmiştir. Londra konferansının Fran[illegible] tarafından dermeyan olunan bu metalip ile Almanyanın emelleri arasında bir itilâf zemini bulması ümit olunmaktadır..

Bu zemin bulunduğu takdirde Amerika, İngiltere, ve Fransa, Almanyaya yardım edecek, ve bu suretle Almanyanın malî noktai nazardan inhidamına ve bütün dünyanın yepyeni ve vahim bir takım buhranlarla karşılaşmasına mahal kalmıyacaktır.

Londra konferansı yalnız bu mesele ile meşgul olacak değildir.

Bundan başka teslihat meselesinin esaslarile de iştigal edilecektir. Amerika hariciye nazırı Mister Stimson bir müddettenberi Avrupa merkezlerini dolaşarak her tarafta teslihat meselesi üzerindeki, noktai nazarını öğrenmeğe alışıyordu. Birkaç gün evvel Mister Stimson Romaya uğramış, ve Sinyör Musolini ile de görüşerek bu mesele hakkında İtalya başvekilinin düşüncelerini anlamıştı.

Londra konferansında da bu mesele görüşülecek ve gelecek sene toplanacak olan teslihat konferansının muvaffak olması için bazı esasların hazırlanmasına çalışlacaktır.

Bütün bu meseleler biribirine merbut olduğu için Londra konferansının çetin safhalardan geçerek bir tesviyeye varması ümit olunmaktadır.

Şayet Londra konferansı akamete uğrıyacak olursa Avrupayı bekliyen akibetler son derece vahim bir mahiyettedir. Belki bütün Avrupa allak bullak olacak ve harbi umumiden beri görülmiyen büyük hadiseler vukubulacaktır.

Bilhassa Almanya dahilinde Hitleristlerin muvaffakıyeti ihzar edilecek olursa Almanya ile Fransanın münasebatı son derece gerginleşecek ve hiç beklenilmiyecek hadiseler vukubulacaktır.

Onun için bugün bütün alâkadarlar Londra konferansının ne yapacağını derin bir alâka ile takip etmektedirler.

İtilâf hasıl olmazsa bütün merkezî Avrupa iflâs edecek ve pek vahim bir vaziyet hasıl olacaktır.

Onun için Londra konferansına atfolunan ehemmiyet tamamile yerindedir. Bakalım Avrupa ve Amerikanın başlıca ricali ne yapacaklar?

Amerikalılar ve afyon

1912 Lahey afyon mukavelenamesini imza etmemiş olan memleketler varidatının sıkı bir kontrola tâbi tutulması hakkında Amerika birleşik hükûmetleri bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Teklif edilen bu kanun lâyihasına göre, bu gibi memleketlerden Amerikaya gidecek olan kolilerin üzerinde büyük harflerle malı gönderen devletin ismi ile:"afyon mukavelenamesine imza etmiştir„ ibaresinin yazılması mecburî olacaktır. Bu paketler gümrükte açılarak afyon ve afyonlu mevaddı havi olup olmadığı anlaşıldıktan sonra gümrükten çıkarılabilecektir

İhracat ofisi, bu kanun lâyihasının ihtiva ettiği hususatı alâkadarlara bildirmiştir.

Çinko istihsalâtı

Çinko istihsalâtı hakkında beynelmilel bir itilâfname aktedilmiştir. Bu itilâfa iştirak eden memleketler Almanya, Fransa, Belçika, Lehistan, İngiltere, Avustralya, Kanada, Çekeslovakya, Meksika ve Norveçtir.

Bir sene müddetle muteber olan bu itilâf mucibince itilâfa dahil olan memleketlerin çinko istihsalâtı yüzde 40 ı tecavüz etmiyecektir.

Mısır hükûmeti

Gümrük tarifesinde yeniden tadilât yapacak

Alınan haberlere göre, Mısır hükûmeti, son günlerde gümrük tarifesinde yeniden tadilât yapmak tasavvurundadır. Bu tadilâtın daha ziyade odun, kereste ve meyve ithalâtına şümulü olduğunun anlaşılması alâkadarları düşündürmektedir. Mısır hükûmetinin bu hareketinden müteessir olan hükûmetler meyanında Romanya, Rusya ve Filistin en başta gelmektedir. Çünkü Mısıra en fazla odun ve kereste ihraç eden Romanya ile Rusya olduğu gibi meyve ihraç eden de Filistindir.

Alâkadarlar, bu yüzden Mısırla Filistin arasında bir iktısadî harp çıkmasını ihtimal dahilinde görmektedirler.

Gümrük resmi en fazla arttırılan meyveler muz, portakal ve kavundur. Fakat Mısırın bunları yetiştirinceye kadar gümrük tarifesinde tadilât yapmamasının muvafık olacağı kanaatinde bulunanlar da çoktur.

İngiliz kıralının verdiği balo

Londra, — 1912 senesindenberi ilk defa olarak kıral Bukingham sarayında 2000 kişilik bir balo vermiştir. Programda birkaç Strauss valsı ve müteaddit fokstrotlar vardı. Kıraliçe sabahtan beri yapılan tertibatı teftiş etmekle meşgul olmuştur.

Bir artistin açtığıdava

Londra, — Meşhur artistlerden Mr. Daisy muhafız kıtaatı zabitlerinden Fransis Rejinaldi aleyhinde bir dava açmış ve alacağının senevî taksiti olan 500 ingiliz lirasının istifa edilmesini talep etmiştir. Mahkemede borç senedi ibraz etmesi istenilmiş artist bir senet olmadığını fakat bir mukavelesi bulunduğunu söylemiştir. Mukavelenin Mister Desinin bir yere gitmeyip kendisile beraber yaşadığı takdirde vermeği taahhüt ettiği görülmüştür. Halbuki Misters Daisy son günlerde bir Amerikan müessesesile kontrat yaparak Amerikaya gitmeği kabul etmiş Rejinalt da bunu haber aldığı için parayı vermekten imtina etmiştir. Müddeiumumî böyle bir mukavelenin adap ve ahlâkı umumiyeye mugayir olduğu cihetle keenlemyekûn addedilmesi lâzım geldiğini söylemiştir. Bunun üzerine Misters Daisy ağlamağa başlamış ve muhakemeye devam olunamamıştır.

Hindistanda bir isyan

On bin kişilik bir kütle Pudokotah şehrinin hapisanesine hücum ederek mahpusları serbest bırakmışlar ve şehrin idare merkezlerine kundaklar sokmuşlardır. Mahalli polisi aciz bir vaziyette kalmıştır. Polis müdürü odasında mecruh olarak bulunmuştur. isyanın sebebi olarak emlâk vergisinin tezyidi gösterilmektedir.

Fatihteki cinayet

Tutulacağını anlıyan hırsız bir bekçiyi öldürdü

Maznun Sadettin

Evvelki geçe Fatihte bir cinayet olmuş, bir hırsızı yakalamak isteyen Rüstem isminde bir bekçi feci bir surette öldürülmüştür.

Vak'a yerinde yaptığımız tahkikata göre hadise şöyle olmuştur:

Petürkeli bekçi Rüstem Ef. Fatihte Sofular caddesinde Babahasan mahallesinin bekçisidir. Ve sofular caddesinde oturmaktadır.

Rüstem Ef. evvelki gece yarısı nöbetini aldıktan sonra mahallesini dolaşmağa başlıyor. Saat ikiyi yirmi beş geçe Babahasan mahallesinden geçerek dört yolun birleştiği bir arsaya geliyor. Fakat birdenbire arsanın karşısında bir diğer mahallenin bekçisi Ahmet ağanın oturduğu 6 numaralı evin kapısından sıvışmakta olan bir karaltıyı seçiyor. Ve haykırıyor:

— Dur!.

Lâkin karaltı hızla kaçıyor... Rüstem de kovalamağa başlamış. Bu takip çok sürmiyor.. Yakalanacağını anlıyan cüretkâr adam birdenbire geriye dünerek aralarında pek az bir mesafe kalan bekciye iki el silâh atıyor. Kurşunlardan biri zavallı bekcinin alnına rast geliyor ve kendisi kanlar içinde derhal yere yıkılıyor.

Bu sırada Ahmet ağanın evinden oğlu Ali koşuyor.. Ve arsadan caddeye çıkan yolun başına geldiği zaman yere yıkılmış bir halde inildiyen bu adamın kim olduğunu anlamak için üzerine eyilirken elinde tabanca ile köşeyi dönmekte olan uzun boylu siyah elbiseli ve kasketli katili farkediyor.

Yerde yatanın, babasının arkadaşı bekçi Rüstem olduğunu anlıyan Ali koşa koşa caddeye çıkıyor ve ilk rast geldiği polise vaziyeti anlatıyor ve tahkikat başlıyor.

Ali ne diyor?

Ali hadise hakkında diyor ki:

" — Ben uyuyordum.. Annem uyanıkmış.. Yaz olduğu için açık duran pencerenin perdesinin bahçeden uzanan bir el tarafından aralandığını görünce bana haykırmış:

— Kalk, Ali.. hırsız var..

işte ben bunun üzerine uyandım ve derhal fırladım.

Bahçede kimseler yoktu. Tam sokak kapısından çıkacağım sırada iki el silâh sesi duydum. Ben silâhı babama attıklarını zannettim. Arsanın nihayetinde yerde yıkılan şeye doğru koştum. Alnından kanlar akarak mırıldanıyordu.

— Yaniyorum, su... Allah rizazı için biraz su..

Hemen otomobil aramağa koştum. Fakat bulamadım. Bunun üzerine polise haber verdim. işte bildiklerim bu. „

Tahkikat ne safhada

Vaziyetten derhal Müddeiumumilik haberdar ediliyor ve tahkikata başlanıyor.

Akşam geç vakte kadar sekizi mütecaviz şahıs isticvap edilmiştir. Bunlardan Sadettin isminde bir şoför tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir. Sadettinin dün gece evinde olmadığı anlaşılmıştır. Ali Efendi katilin Sadettin olduğunda israr etmektedir.

Dün Sadettin kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

"— Benim hiç bir şeyden haberim yok.. iftira ediyorlar. Hakikat meydana çıkacaktır.„

Tahkikata devam olunmaktadır.

Ham afyon ticareti

İhracat ofisi ham afyon ticaretinin memnuiyeti hakkında bazı gazetelerde görülen neşriyatın doğru olmadığını bildirmektedir.

Kızlar çukura düşünce ...

Yazan : **Aleksandr Kuprin** — 17 — Çeviren : **M. Gauyr**

Kendine bir sigara parası kalırsa işte o kadar. Vanka kapıcının elini sıktıktan sonra salonun eşiğine kadar ilerledi. Onun uzun gölgesi, kulağına doğru iğilmiş bekçi kalpağı görünür görünmez Niyura bağırdı:

— Vay Vanka gelmiş.. bugün neler söyliyeceksin bakalım?..

Vanka elini kasketine götürüp, tuhaf bir surette sırıtarak cevap verdi:

— Kendimi takdim ile kesbi şeref eylerim. Ben zevk ve sefahat müessese lerinin muhterem bir müdavimiyim, içki âleminin prensi, tek yuvarlıyanlar cemiyetinin en kadim müridi, cihanı aldırmıyanların timsaliyim. Selâm olsun size mösyö Betoven.. size de selâm ey mösyö Şopen.. Bana meşhur operanın şu parçasını çalsanıza: Kahraman ve şerefli jeneral Anisimov sofada müsademe ediyordu...„ Ey masraf ve kazanç vekil müdürü Zoçya hürmetlerim size olsun. Sizi yalnız paskalya günü öpmek kabildir değil mi? Şunu defterime kaydedeyim de o gün bu şerefe nail olmaktan mahrum kalmıyayim. Vay güzelim Tamara neyleyorsun bakalım?..

Böylece her kıza bir söz atarak ve çimdikliyerek salonu geçiyor gidip şişko Katkanın yanına oturuyor. Katka temel direği gibi bacağını Vankanın bacağı üzerine koyup dizine abanıyor. Çenesi avucunda olduğu halde ihtiyarın sigara sarmasını dalgın bir nazarla seyrediyor. Sonra diyor ki:

— Sen şu sigaraya doyamıyorsun.. Biri bitmeden ötekini sarıyorsun!

Vanka kafasının derisini oynattıktan sonra ahenkle şu kıt'ayı okuyor:

Sigara sevimli bid'at.
Seni sevmemek ne mümkün
Ne güzel yarattı hilkat
Sana kim değil ki düşkün

Katka sakitane mukabele etti:

— Bana baksana Vanka. Günün birinde sen de nalları dikecek değil misin?

— Sonra ne olur?

Verka söze karıştı:

— Vanka daha gülünç bir şey söylesene...

Vanka bu söze itaatle kalktı ve komik bir tavırla şu parçayı okudu:

Gecenin karanlığında
Sayısız nücûm parlar.
Şu gönül sahanlığında
Ne kadar da hoş yanarlar.
Adedile bilmek ister
Bu kadar ziyayı rüzgâr
Taka tak, olur mu hiç der
Kuru bir ötüşle kuşlar...

İşte Vanka böyle ipe sapa gelmiyen şiirler okuyarak müessesede gecelerini geçirir. Kızlar onu her nedense aile efradından addederler. Bu sebepten kendisine hizmet yapmağa gayret ederler ve içki ikram ettikleri de olur.

* * *

Vanka geldikten az sonra berber çıraklarından mürekkep bir grup gürültü ile içeriye girdi. Bunlar hafta tatili şenliği yapıyorlar. Umumhanede oldukları zaman bile konuşun tarzlarını değiştirmiyorlar. Orada da .küçük kârları, aldıkları bahşişleri, patronları, patronlarının karıları hakkında münakaşalar yürütüyorlar. Serseri, yalancı, tafaracı olan bu kütle zengin bir hanımın gözüne girerek onun paralarını yemek hulyasile yaşar. Bunlar ellerindeki mahdut paradan kabil olduğu kadar istifadeye karar vermiş olduklarından keselerine yüklü gelen Trepel hariç olmak üzere (Çukur) un bütün evlerini gezmek niyetindedirler. İçeri girer girmez bir kadril çalınmasını söylediler ve bu kadrili (Paris usulü) oynadılar. Beşinci (figür) de tam Fransız şıklığı taslamak için yalnız kavalye ile ve baş parmaklarını yelekle rinin koltuklarına takarak dans ettiler. Sonra kız almadılar ve tekrar gelmek vadile çıkıp gittiler.

Gidip gelme başladı. Biribiri peşinden memurlar, saçları frize züppe delikanlılar, mektepliler, ve saire geliyordu. İptidasında tam bir ciddiyet hali görülüyordu. Sonra yavaş, yavaş gürültü çoğaldı. Ve bir sıra artık haya ve hicap denilen şeyden eser kalmadı.

Gelenler arasında SonkaTimonun âşıkı da vardı. Her gün gelir. Dalgın şarklı gözlerile sevgilisini süzer ve iç çekerdi. Günah işlediğinden, (kaşar) et yemediğinden, aile hayatını terkettiğinden, Yahudi dininin an'anesine riayet etmediğinden dolayı sevgilisine serzenişler eden bu delikanlı geldiği zaman Zoçya hırçın bir tavırla sorar:

— Niçin böyle boş yere oturup gönlünüzü kasvetlendiriyorsunuz? gidip güzel bir matmazel seçsenize mösyö!

Bu yahudi delikanlı ile yahudi sermaye kız samimî bir mukabil aşk için yaratılmış iki mahlûk idiler. Bulundukları şehirde bir yahudi katliamı olmuş ve neticede harabiyet, kararsızlık, havf onları zebun ederek yekdiğerinden ayırmıştı. Fakat biribirlerine irtibatları o kadar kavi idi ki eczacı çırağı olan delikanlı ne yapıp yaparak sevgilisinin bulunduğu şehirde bir hizmet bulmağa çalıştı ve nihayet buldu. Neyman ismindeki bu çocuk sofu bir şey idi. Sonkanın annesi tarafından bir pezevenge satılmış olduğunu, kızın sonra elden ele dolaştığını bilirdi.

(Bitmedi)

SPOR

Stadyom Meselesi

Bu iş için derakap bir komita teşkil ederek faaliyete geçmaliyiz

Faal türk gençliğinin, türk spor faaliyetininönünde bir heyulâ, bir sarp kale gibi duran manianın stadyom yoksuzluğu ve yoksuzluk memlekette gerek neslin kuvvetlenmesi, gerek istikbalin takviyesi ve gerek müdafaai memleket için elzem olan spor şubelerinin inkişafına engel olduğunda herkes müttefiktir. Bu müthiş manianın yıkılmasını, bu engelli yoksuzluğun var edilmesi için de her işimizde olduğu gibi hükûmete ve onun muhtelif şubelerine, ellerimizi göğsümüze kavuşturmuş intizar ediyoruz. Senelerdenberi bekliyoruz ve görüyoruz ki, hükûmet ve yüksek makamlar memleketin ve milletin bin türlü ihtiyaç ve gaileleri içinde bu şedit ihtiyacın mübremiyetini, şümul derecesini düşünmeğe vakit bulamıyor. Vakit vakit (yem borusu) nev'inden bir şayia çıkıyor, gazeteler meseleye sütunlar tahsis ediyorlar, müştakat söylüyorlar, alâkadaran projeler ihzar ediyorlar fakat, yeni bir hadise, yeni bir vaziyet büyük erkânın akıl ve muhakemesini başka bir tarafa celbediyor ve işi lâyık olduğu ehemmiyet ve alâka ile takip edecek kimseler olmadığından mesele yine kapanıyor ve bütün tatlı emeller, heyecanlı ümitler de bir fecri kâzip gibi çabucak sönüp gidiyor.

Bunun için biz şöyle bir çare düşünüyor ve teklif ediyoruz. En salâhi yetli, aklı en çok eren, bu bapta bilgisi en fazla olan zevattan mürekkep bir (Stadyom komitesi) intihap edip eline bir de nizamname verelim. Komite faaliyete geçip bir taraftan alâkadar yüksek makamlar ile temas ederek işi bilâfasıla takip ederken diğer taraftan da para toplamak için her ne yapmak mümkünse yapsın ve bilâ istisna her klüp, her teşekkül her sporcu, milliyetini seven, istikbali düşünen her türk genci el ele verip bu komiteye yardım edelim, hep beraber fakat, bu komitenin çizeceği faaliyet programına inkıyat ve itaat ederek emeklerimiz boşa çıkmıyacak bir şekilde, müttehiden çalışalım. Spor bayramları, idman şenlikleri, müsamereler, balolar, tenezzühler, rozet tevzi etmeler, mühim müsabakalar hulâsa: Her ne yapmak mümkünse yapalım ve bir an evvel işe başlıyalım. Hep intizar ve nazarî mütalealarla geçen telâfisi mümkünsüz uzun seneleri gözümüzün önüne getirerek ciddiyet ve faaliyet sahasına çıkalım. Türk gençliği böyle müşterek bir işte behemheal, muhakkak muvaffak olacaktır.

Bu toplanacak para ile bir stadyom yapılabileceğine kani olacak kadar cahil ve bibehre olduğuma hükmetmemelerini aziz okuyucularımdan rica ederim. Bugüne kadar dünyanın hiçbir tarafında böyle bir teşebbüs ile daha bir tek stadyom yapılmış değildir.

Bilhassa stadyom işi dünyanın her tarafında hükûmet ve bilhassa belediye işidir. Bir belde halkına parklardan, abidelerden asrî hamamlardan, tiyatrolardan konservatuvarlardan daha pek çok evvel sıhhat ve kuvvetlerini idame ve tenmiye edecek, memleketin istikbalini, sağlam ve kuvvetli fertlerden mürekkep bir nesle emanet etmeyi temin edecek olan stadyom lâzım olduğunu anlıyabilmiş olan belediyeciler hiç vakit geçirmeden şehirlerine birer değil, müteaddit stadyomlar inşa ettirmişlerdir. Ne mutlo o beldelere ve sekenelerine ki böyle belediyeler sahiptirler..

Fakat görüyoruz ki, karşımızda hüsnü niyet sahibi zevat yok değildir, müteaddit fikirler ve teşebbüslerle bunu izhar etmişlerdir. Lâkin maalesef ekseriya yalnız kalmaktadırlar.

Biz eğer böyle bir komite ile ve ciddî surette işe başlarsak toplıyabileceğimiz para ile ilk temel taşını atmış, müzahirlerimizin yardımlarını kolaylaştırmış ve bir cümle ile izah etmek lâzımgelirse: filî sahada bir an evvel işe başlamış oluruz.

Ahmet Fetgeri

Bahsi kaybettiniz dostum filhakika susmalısınız artık

Eşref Şefik Beye

Her makalenizde sizi biraz daha nazikleşmiş buluyorum. Ne idi o ilk yazınızdaki lâubali saraylı ağzı?.. İşaretim üzerine ikinci yazınızda (siz, miz) diye ciddileşmiştiniz. Amao yazının içinde de (çingene) lâkırdıları filân vardı. bu sefer bir numara daha terbiyelisiniz. Felek müsaade etseydi de, şu çıkan makale söylediğiniz gibi son yazınız olmasaydı - yani bana bir cevap daha verebilseydiniz - bu tedricî istihaleye nazaran, önümüzdeki yazınızda sizi terbiyeli bir efendi gibi konuşuyor görecektim. Ve eski dostun bu iyi vaziyeti beni sevindirecekti. Fakat söyledim ya felek müsaade etmedi. Artık yazmıyacak mısınız...

Bunu daha evvel, bu cevap vermiyecek vaziyete düşmeden evvel yapmış olsaydınız. Sizin için daha hayırlı olurdu.

Bu seferki yazınızda da saçımın ve derimin rengine sataşıyorsunuz. Tip değişikliğinin bir spor münakaşasında yer almasını da ilk defa sizin yazınızda görüyorum. Benim mavi saçlı oluşum bilmem ki bir oyuncunun antrenmansız futbol oynayıp oynıyamıyacağı keyfiyeti ile ne dereceye kadar alâkadardır?

Bu tuhaflıkları konuşurken yapar sanız bir dereceye kadar gülünür. Fakat iş yazıya dökülünce bilmem ama biraz manasız ve soğuk olmuyor mu? Maamafih sizin tuhaflık yapmak ve tuhaf konuşmak hususunda ki meleke ve ihtisasınızı şaşırtmış olmıyayım. Bu bir mülâhazadır.

Hakikatin karşısında o kadar fena duraladınız, cevap verirken o kadar aciz eserleri göstermeye başladınız ki bu şaşkınlık nihayet sizi eski defterleri yoklamıya mecbur ediyor. Evvelce bir eğlence mevzuu olarak bazı sporcu tiplerini karikatürize etmiştiniz. Bir sene evvel şaka diye yazdığınız ve benim de öylece kabul ettiğim bir yazıyı bugün hakkımda beslediğiniz fikirlere bir hüccet olarak gösteriyorsunuz. O yazılardaki fikirleriniz demek şaka değil, ciddî idi. Demek ki benden başka ayni şekilde, ayni serlevha altında karikatürize ettiğiniz Muvaffak, Şeref, Ali Sami, Bürhanettin (Felek) ve Yusuf Ziya Beyler için de bugün o yazdığınız kanaatleri besliyorsunuz.

Eyvah.. Yazınızı okudularsa, benim için yazdığınız o satırlarla onları da darılmış olmanızdan korkarım. gene kaş yapayım derken göz çıkardınız.. Allahım ne güç ve ne müruru zamanla anlaşılan bir yaradılışmışsınız böyle!..

Müsaade edin de sizi devekuşuna benzeteyim: Fakat bu benzetişi, durup dururken sizin sahibinin sesi markasını ortaya atmanız gibi değil, bir sebep tahtında yapıyorum.

Yazılarınızda hiç esasa temas etmiyor, Benim ileri sürdüğüm güç cevap verilecek noktaları nazarı itibara almıyor, cevap diye ulu orta bir şeyler yazıyorsunuz. Bu yazılarınızın bana cevap olduğu üzerine ismimi yazdığınız için kolayca anlaşılıyor.

Acaba benim size cevap olarak yazdıklarımı okumuyorlar mı zannediyorsunuz? Unutmayın ki karilerin içinde iki yazıyı yan yana koyup kelime kelime mukayese eden meraklılar bile vardır. İşaret edileni atlıyarak, sorulana cevap vermiyerek nev'ıma kendinizi aldatıp avutuyorsunuz. Kendini saklamak için yalnız başını kuma sokan kuş ta, bunu yaparken başka türlü düşünce ile hareket etmiyordu.

Artık saklamıya lüzum yok. Üç haftadır yazılarımızı takip edenler ve bilhassa sporcular işi anladılar ve hükümlerini verdiler. Böyle mütemadiyen mevzuumuzla alâkası olmıyan noktalar üzerinde ısrarınızın bir tek sebebi vardır: Acziniz.

Bahsi kaybettiniz dostum!'

Ne yapayım, siz sebep oldunuz. Kim dedi size durup dururken antrenmansız bir oyuncuyu Galatasaray takımında illâki oynatmak hevesine düşün diye? Bu eğer spor bilgisizliği-

Eşref beye cevap 2

nin verdiği bir yanlışlık değilse, takımını bile bile zaif düşüren fena bir harekettir.

Ve sonra gene kim dedi size fransızca bildiğinizi ortaya dökmek için iddiayı fransızca bir kelimeye takarken yazdığınız dört satır fransızcada beş tane yanlış yaparak feci bir vaziyete düşüp kendi kendinizi mağlûp edin diye?..

Sporting ve Otonun makale serlevhalarını lûgat ianesile okuyarak edindiğiniz o muazzam spor bilginiz fransızca yaldızlarile beraber kökine bir ev gibi daha ilk sarsıntıda çöküverdi.

Bu münakaşa çıkıncaya kadar kendinizi spor bahislerinden iyi anlıyan, iyi fransızca da bilen bir adam olarak kolayca satabiliyordunuz. Fakat bundan sonra keyfiyet biraz müşkülleşmiştir sanırım.

Son yazınızda aynalı bir kısım var. Bir ayna hikâyesi de ben biliyorum. Size anlatayım: Patagonyada mı, Afrikada mı, yoksa Gürcistanda mı nerede ise, dünyanın böyle hücra bir köşesinde hikâye b uya - ayna - yokmuş.. Kendini güzel zanneden, yahut tahmin eden prensin eline her neredense bir gün bir ayna parçası geçmiş.... O maddeyi gözünün hizasına getirince — tabiî aynaya bakmağı bilmiyordu — içinde yüzünün aksini görmüş ve hiddetlenerek aynayı yere çarpmış...

Yazı, muharririn aynasıdır, derler bilmemki yazdıktan yani intişarından sonra şöyle bir cevaplarınızı okuyor musunuz? Orada kendi benliğinizi; bili yorum derken bilmediğin ilân eden, küfretme derken küfreden, bu cılız, âciz, ve fazla bir şey yapamadığı için mütecaviz kelimelerle aksetmiş görmek sizi müteessir etmiyor mu? Beni üzdü. Sizi bu yazılarda gödükten sonra, sizi hakikî çehrenizle ancak tanıdığım için üzüldüm.

Her ne ise artık bu bahsi ben de kesiyorum. Gene görüşelim.

T. M.

Darülfünun takımı yarın Kadıköyünde bir maç yapacak

Darülfünun takımı reisliğinden:

Umumî kaptan Zeki beyin tensibile 24 temmuz cuma günü için bir maç kabul edilmiş olduğundan isimleri atide muharrer arkadaşların saat altıda Kadıköyünde Fenerbahçe stadında (sabık ünyon klüp) hazır bulunmalarını rica ederim.

Rıza, Avni, Hüsnü, Sami, Mehmet Reşat, Sadi, Mehmet, Alâeddin, Burhan, Mithat, Fikret, Refik, Muzaffer. Taip Servet

Deniz Sporları Etrafında

Yapılan ve yapılacak olan müsabakalâra bir nazar..

Deniz faaliyeti şimdiye kadar pek mahduttu. Bu spor birkaç klübümüze inhisar etmişti. Bu da bugüne kadar gelen heyetlerin lâyıkı veçhile çalışmadıklarından ileri gelmekte idi.

Bu sene denizcilik heyetinin göstermiş olduğu faaliyeti takdirle yad etmek bütün deniz meraklıları, sporcular için bir borçtur. Bu seneye kadar bütün heyetler müsabakalarda şamandıra atmak için bile müşkülâta maruz kalıyorlardı. Halbuki bu sene başta deniz heyeti kıymettar reisi Ekrem Rüştü Bey olduğu halde bütün heyet azaları çok iyi çalışarak Şirketi hayriyenin müzaheretini temine muvaffak oldular. Şirketi hayriye idaresi, bütün müsabakaların her türlü masarifini kabul ettikten maada bir de Balkanların birinci sınıf denilecek bir yüzme havuzunu, büyük bir feda kârlık yaparak, İstanbul sporcularına hediye etti. Şurası muhakkak ki bu kıymetli bir eserdir.

Diğer taraftan heyet de güzel bir programla müsabakalara başladı. İlk müsabaka kürek yarışları olarak Beykozda icra edildi. Ve çok muntazam cereyan eti. Şunu da kaydetmeden geçemiyeceğiz ki Galatasaraylıların bu yarışa itirazlar serdederek girmemeleri doğru bir hareket değildir.

Galatasaraylıların ileri sürdükleri itirazlar mesafelerin uzun olması saniyen bir kürekçinin iki yarıştan ziyade yarışa iştirak etmemesi hakkın da verilmiş olan karardır. Galatasaray gigi yüksek ve münevver bir klübün şunu takdir etmesi lâzımdır ki yine onlar tarafından intihap edilmiş olan bir heyetin vermiş olduğu karar klüpler için mukaddestir. Bilhassa bir iki hafta evvel tamimlerle kendilerine program bildirildiği hal de itiraz etmeyip de bu itirazı tam yarış günü yapmaları ve heyeti yarışlara ademi iştirakle tehdit etmeleri çok şayanı teessüftür.

Galatasaraylılar geçen sene de böyle itirazlar yapmışlardı. Hatta bir defasında Beykoz hanımları üç yarışa iştirak edip birinci geldikleri halde itiraz edilmiş Beykoz hanımlarının madalyaları bile verilmemek istenmişti fakat hakem heyeti çok dürüst hareket ederek yine madalyaları sahiplerine vermişti.

Bu hareketlere Galatasaraylıların bu müsabaka için lâyıkı veçhile hazırlanmamış olmaları şeklinde mana verenler çoktur. Diyorlar ki: Galatasaray yarışlara iştirak edip de kaybetmek korkusiledir ki bu itirazları ileri sürdüler. Heyet de yapılan itirazları kabul etmedi. Ve kararların hiçbir suretle değişmiyeceğini bildirdi.

İtirazları kabul edilmiyor kararlar değişmiyor Galatasaraylılar acaba önümüzdeki müsabaka için ne yapacaklar? Yine girmiyecekler mi? Şurası muhakkak ki sarı kırmızılıların bugüne kadar karşılarında ciddî bir rakip yoktu halbuki bugün karşılarında Beylerbeyi, Fenerbahçe, Beykoz gibi her zaman onlarla boy ölçüşecek rakipler var.

Yüzme müsabakalarına gelince geçen hafta şirketi hayriyenin yaptırmış olduğu havuzda zevkle seyrettik Galatasaraylılar karşısında kuvvetli rakipler gördü. Bilhassa Beylerbeyinin Salimi ki bu genç daha ilk defa olarak müsabaka yapmaktadır.

Dört ve sekiz yüz metrede İstanbul şampiyonu Şerefi geride bıraktı ve müsabakayı kazandı. Bu müsabakada rekor rekor üstüne binmişti. Şeref geçen seneki rekorunu kırmış Salim de her iki rekoru birden kırmıştı.

Sekiz yüzde de ayni oldu. Yine Şerefi geride bıraktı. Bu genç bize istikbal için büyük ümitler verdi.

Dört yüz sekiz yüzü kazandıktan sonra bin beş yüzde rakiplerini fersah fersah geride bırakması göğüslerı iftiharla yükseltecek kadar kıymetlidir.

Diğer müsabakalarda da Beylerbeyliler ayni muvaffakıyeti gösterdiler. Boğazın hücra bir köşesinde kendi kendilerine çalışan ve hiçbir taraftan muavenet görmeden yükselen yeşil kırmızılıların bu muvaffakıyeti şayanı takdirdir.

Sonra deniz heyeti Türkiyede hiç oynanmamış yeni bir sporu ihyaya çalışıyor.. Vaterpolo.. Bunun da çok rağbet göreceği kuvvetle tahmin edilmektedir. Yarınki yüzme müsabakalarının daha zevkli olacağı tabiidir.

Denizcilik heyetinin bu sene yapmış olduğu bu hareket senenin muvaffak hadiselerindendir.

M.K.

Güreşçilerimizin Muvaffakiyeti

Atinada yapılan müsabakalarda 6 güreşten dördünü bizimkiler kazandı

Yunanistana giden güreşçilerimizin yaptıkları maçlara ait haberleri hafta içinde aldık. Güreş heyetimiz Atinada bulunan Yunan güreşçilerile altı müsabaka yapmış ve bu müsabakaların dördünü kazanmak suretile seyahatini muvaffakıyetle intaç etmiştir.

Atinadaki müsabakalarda kıymetli atletimiz Saim rakibi Stiringalisi tuşla yenmek suretile çok büyük bir muvaffakıyet kazanmış ve burada sayı suretile temin etmiş olduğu galibiyeti bu kıymetli zaferile tetviç eylemiştir. Yunan halkı ve hakemleri arsında kazanmış olduğu şereften dolayı Saimi candan tebrik ederiz.

Güreşçilerimizden Mustafa (Velisarios) u, Bedri (Sotrofios) u ve Vefik de rakibini sayı hesabile yunan minderinde yenmek suretile büyük muvaffakıyet göstermiştir.

Giden güreşçilerimiz arasında teknik bilgileri az olan Adnan ve Cafer ise rakipleri Zamon ve Zervinse sayı hesabile mağlûp olmuş bulunuyorlar. Maamafih bu kıymetli gençlerin de yabancı bir muhitte ilk defa müsabaka yapan müptedi güreşçiler olduklarını unutmıyalım. Çünkü burada da yakinen gördüğümüz veçhile Zeroynis müstesna olmak üzere Yunan güreşçilerinin güreş bilgileri bizden zaiftir:

Bu sebepledir ki bilhassa Adnan ve Zamot maçının münakaşalı bir netice vermiş olması da ihtimal dahilin dedir.

Maamafih güreşçilerimizin Yunan halkı huzurunda ve Yunan hakemleri arsında yaptıkları altı müsabakadan dördünü kazanmaları güreş kabiliyetlerinin, kuvvetlerinin ve bilgilerinin yüksekliğine delâlet etmektedir.

Yunan minderleri üzerinde kazanılan bu şerefli neticelerle göğsü müzü iftiharla kabartan güreşçilerimizi ve bu vesileyi ihzar eyliyen Kumkapı klübü erkânını kazandıkları muvaffakıyetlerden dolayı candan tebrik ederiz.

SİNEMA

İki Türk Filmi
İstanbul Sokakları, Kaçakçılar

İpekçi kardeşler tarafından geçen sene yaptırılmağa başlanan fakat müessif bir kaza ile yarıda kalan "Kaçakçılar„ filmi sesli olarak bitirilmek üzeredir. Baş kadın rolünü güzellik kıraliçelerinden Feriha Tevfik Hanımın oynadığı bu filmin sesli kısımları da "İstanbul sokakları„rında olacağı gibiPariste Tobis studyolarında yapılacaktır.

"Kaçakçılar„ filminin baş rolünü yapan Feriha Tevfik H.

Bu sonuncu filmin haricî kısımlarının tamamen bittiğini evvelki sayılarımızda yazmıştık. Önümüzdeki ayın dördüncü filmde sesli rolleri olan artistlerimizden Feriha Tevfik, Semiha Hanımlarla Behzat, Galip, Hâzım, Talât ve Rahmi Beyler Parise gidecekler, filmin sözlü ve dahilî kısımlarını on beş gün içinde bitirip döneceklerdir.

Azize Emir Hanım heyete Pariste iltihak edecektir. Rejisör Ertuğrul Muhsin Bey, Pariste stüdyo mesaisini tanzim etmekle meşguldür.

Artistler, günde on saat çalışacaklarmış. Bu sıcaklarda kendilerine tahammül tavsiye ederiz.

* * *

"Kaçakçılar„ ve (İstanbul) sokakları) önümüzdeki mevsim İstanbulda, Mısırda ve Yunanistanda gösterilecektir. Bu iki film memleketimizde de Türk sinemacılığının teessüs etmek üzere olduğunu göstermek itibarile çok şayanı dikkattir. İpekçi kardeşleri bu teşebbüslerinden dolayı tebrik etmek her sinema meraklısı için bir borç olduğu gibi, kendilerini bu vadide teşvik etmek alâkadarlar ve halk için de bir vazifedir.

Filhakika, yaşadığımız asrın en kuvvetli bir eğlence, bilgi ve propaganda vasıtası olan sinema sanayiinin, yenileşmek için büyük bir gayret sarfetmekte olan memlektimizde eksik olması doğru değildi. Komşumuz Yunanistanda, bugün birkaç tane stüdyo vardır. Eksik vesaitle çalışmakla beraber birçok eserler ver-

"İstanbul Sokakları„ nda Bursalı kız rolünü oynayacak olan Semiha Hanım

Bulgaristanda da birkaç film yapıldı. Halbuki Türkiye, hars ve güzellik itibarile bütün Balkanlara ve şark memleketlerine hâkimdir. Türkçe sözlü ve şarkılı olarak yapılacak olan bir film Yugoslavya da dahil Balkanlarda, Mısır ve Suriyede muhakkak bir rağbet kazanacaktır. Hatta, sadece sesli ve şarkılı — amma halis türk musikisi ile, uydurma züppeliklerle değil — yapıldığı takdirde Avrupada bile gösterilmesine hiç mâni yoktur. Bilâkis.

Yalnız, bu gibi filmlerin mevzuları Türkiyeyi, *"lieux communs„* lerle yani Loti ve Farrerlerin Türkiyesi gibi değil, memlekti olduğu gibi gösteren mevzulardan olmalarıdır.

Bilhassa, kaçınılması lâzımgelen nokta Amerika ve Avrupa filmlerinden intihaller yapılmamsıdır. Bu hususta bize nümune olacak bir (Rus sinemacılığı) vardır. Onun kullandığı usuller, bizim için de çok iyi tatbik edilebilir. Amerikada ve Avrupanın tasannuuna mukabil biz, tabiatle basiti birleştirirsek her halde çok muvaffak oluruz. Yalnız tekrar edelim, hiç olmazsa bu yolda (tesir) lerden kurtulmamız lâzımdır. Açıkçası, kopya etmiyelim, bizde olmıyan âdetleri benim semiyelim, köylerimizde çalınan (bağlama) lar dururken (armonika) lara kaçmıyalım.

Azize Emir hanım ile M. Gavrilidis filmin Atinada çekilen bir sahnesinde

O zaman belki muvaffak oluruz.

fa.

Estel Tayber Demseyin Paralarını Yemiş

Şikago Amerikan gazetesi meşhur ağır siklet boksörü Jak Dempseyin tekrar ringe avdet edeceğini haber veriyor.

Dempseyin bu kararı vermesinin sebebi sabık dünya şampiyonunun beş parasız kalmış olmasıdr.

Halbuki Dempsey yaptığı bok maçlarından çok büyük bir servet kazanmıştı. Bu serveti yirmi ilâ altmış milyon frank kadar tahmin ediliyordu.

Fakat Dempsey Nevyork borsasının geçen seneki buhranında 7, 8 milyon frank kaybetmiş, Amerikanın talak şehri olan Renoda tertip ettiği spor maçları da kendisine bir o kadar ziyana mal olmuştur.

Eski karısı sinema artisti Esnel Tablorun Dempseye 6 milyon frank kadar para sarfettirdiğini söyliyenler de vardır.

Şimdiki halde Dempseyin hiç parası olmadıktan başka bir milyon 200 bin frank borcu vardır.

Sabık dünya ağır siklet şampiyonu boksa dönerse büyük bir servet kazanacağına kuvvetle emindir. İsminin halkı ringin etrafına toplıyacağını gayet iyi biliyor.

Plâj Tualetleri Ve Artistler

Anita Page

Plâjlara gitmek, artık sıhhî endişelerden ziyade, bir moda mecburiyeti haline girdi. Buna sebep de moda ve tuvalet müesseselerinin, kadınları, ellerinde istedikleri gibi kullanmalarından aldıkları cesarettir. Filhakika, hangi kadın, bilhassa hangi güzel kadın kendini moda cereyanlarından uzak tutabilir? Vakıa böyleleri yok değildir, ama, bunlar da modayı ibda edenler, modayı yine kendine ramedenlerdir. Bu mazhariyete nail olamıyan ötekiler de, hiç de daha az güzel olmadıkları halde, cereyana tâbi olurlar, yani modaya intibak ederler.

İşte modayı yaratanlardan iki bahtiyar: Anita Page ile Dorothy Jordan.

Güzel Dorothy Jordan plâjda mayosu ile dolaşmağı tercih ediyor. Dorothy Jordanın deniz kostümü, sadelik içinde güzel ve moderndir. Dayandığı tahta da, deniz kızağı tabirini pek âlâ kullanabileceğimiz bir, bir... tahta kızaktır ki, bunun üstüne boylu boyunca uzanılır ve kollarla, adeta yandan çarklı bir vapur gibi tahrik edilerek, yüzülür. Anita Page ın pijaması fransız üslûbundan mülhemdir, yüzmekten ziyade plâjda dolaşmağı tercih ettiği için bu kostümü ve başına da yine Fransız tarzı bir bereyi giymiştir.

Dorothy Jordan

FOTOJENİ

Fotojeni ne demektir? Bir sinema yıldızından bahsederken, "bu artist fotojeniktir„ deyince, o artistin sinemada muvaffak olmak için fotografçılık noktai nazarından bütün şeraiti haiz olduğunu ifade etmiş oluyoruz. (Fotojeni) nin bir hakikat ifade ettiğini kabul etmek lâzımdır.

Pek güzel olup da filmde çirkin görünen kadınlar fotojenik değildirler. Keza fotojenik olup da filmde güzel görünen çirkin artistler sayılamıyacak kadar çoktur.

Mavi gözler filmde çok donuk göründüğü için makbul değildir: Yeşil sarı ve elâ gözler müreccahtır.

Sarı saçlar sinemada siyah, bazan da saman rengi görünür. Fazla müteharrik olmak sinemada iyi bir tesir yapmaz. Hakikaten fotojenik olmak için harekâtı umumiyetle çok muhtelif idare etmek lâzımdır. Müptedilerin en büyük kusurları rollerini hayatta olduğu kadar süratle idare etmek istemeleridir. Bu hareketler filmde karışık, acele, gayri kabil zevksiz bir hal arzeder. Bu sebeple bir stüdyoya ilk defa girenler artistlerin ne kadar ağır hareket ettiklerini ve en basit bir hareketi bile nasıl itina ve beceriksizlikle icra ettiklerini görerek hayret ederler.

ESER VE VAZ'I SAHNE

Bir film çevrilmek istendiği zaman, ilk iş, filmin plânı demek olan (senaryo) sunu tanzim etmek icap eder. Sinemanın keşfedildiği tarihtenberi, komik, tarihî, içtimaî, felsefî, dinî ve ilâh... Binlerce senaryo tanzim edilmiştir. Dünya edebiyatının en mühim eserleri sinemaya mevzu teşkil etmişlerdir. Sinema senaryosu yani mevzuu vücude getirmek, zannedildiği gibi kolay değildir. Sinemalarda şimdiye kadar o kadar muhtelif, ve o kadar çok mevzu vaz'ı sahne edilmiştir ki, bu mevzuların haricinde ve halkı alâkadar edebilecek senaryo yapmak cidden müşküldür. Büyük Amerikan film şirketleri güzel bir senaryo için azamî fedakârlığı ihtiyar etmektedirler. Bakir ve cazip mevzulu güzel bir senaryo muharririni, eserini birkaç milyon franga sattığını söyliyecek olursak, bu şirketlerin fedakârlığı hakkında bir fikir edinmiş oluruz. Senaryoları kabul edenler şirket müdürleridir. Dünyanın her tarafında gönderilen binlerce senaryoyu titiz bir itina ile seçerler, ve ancak bir iki tanesini şayanı kabul bulurlar. Biribirinin vücude gelmesi için birkaç milyon doların sarfına lüzum görüldüğünü nazarı itibara alacak olursak, senaryoyu kabul etmek için gösterdikleri itinayı tabiî buluruz. Senaryo kabul edildikten sonra iş vaz'ı sahneye intikal eder. Bunlar filmin en başlıca âmilleridir. Ve en ağır mes'uliyetini omuzlarında taşırlar. Vazıı sahne senaryoyu tetkik eder, ve sahneleri taksim ederek icap eden dekorları ihzar ettirir. Bu dekorlar filmin mevzuuna göre bazan bizim paramızla iki üç milyon liraya mal olur. Meselâ birçok sinemalarımızda bundan birkaç sene evvel gösterilen (Bağdat hırsızı) isminde ki film için camilerile medreseleri ve çarşısı ile muazzam bir arap şehri vücude getirmek mecburiyeti hâsıl olmuştur. Dekorları ihzar edildikten sonra sanaryomun evvelâ ayni dekor dahilinde geçen sahneleri filme alınır. Stüdyoda geçen parçalar ikmal edildikten sonra açık havaya ait sahneler alınır. Filme çekilmesi bu suretle ikmal edildikten sonra muhtelif sahneler senaryo mucibince biribirine yapıştırılır ve bu suretle film vücude gelir. Bazan vasat derecede bir senaryo muktedir bir vazıı sahnenin elinde güzel ve cazibeli bir film haline girer. Bundan dolayı vazıı sahne, stüdyonun bu diktatörü bazı sahneleri dört, beş, hatta on defa tekrarlatır, ve eserin muvaffakıyeti uğrunda film zayiatın dan çekinmez. 1800 ilâ 2000 metre uzunluğundaki bir film için yirmi beş bin veya otuz bin metre negatif film sarfedildiği ekseriyetle vakidir.

HAREKET EDEN RESİMLER

Son zamanlarda hareket eden resimlerle, karikatürlerle vücude gelen filmler büyük bir muvaffakıyet kazanmaktadırlar. Bu filmlerin imali görüldüğü gibi basit değildir. Her hareket için ressam ayrı karikatür çizmek mecburiyetindedir. Bu suretle vücude gelen 120 metrelik bir film için hareketlerine göre 3000 veya 4000 karikatür yapmak mecburiyeti vardır.

Sinema Tekniği

Her karikatürü müteakip sinema makinesinin koluna bir devir hareketi yaptırmak suretile meydana gelen bu filmleri seyretmek ne kadar eğlenceli ise imali de o derece yorucu ve zahmetlidir. Bundan dolayı bu filmlerin san'atkârları eserlerini çok pahalıya satmak mecburiyetindedirler.

SİNEMANIN TATBİKAT SAHALARI

Sinema artık hayatımıza karışmış ve tatbikat sahası günden güne inkişaf etmekte bulunmuştur. Dokümanter tabir edilen, ve birer ilmî vesika şeklinde bulunan filmler sayesinde bugün oturduğumuz yerde seyahat etmeğe mecbur olmadan dünyanın en ücra köşelerinde yaşıyan insanları ve hayvanları görmek ve tanımak imkânı hasıl olmuştur. Kutuplarda yaşıyan insanlar, ucu bucağı olmıyan ıssız çöllerde gezen hayvanlar sinema sayesinde ayağımıza kadar geliyorlar ve gözlerimizin önünde hususiyetlerini teşhir ediyorlar. Fennî ve ilmî filmler sayesinde, mikropların hareketlerini, bir ameliyatı cerrahiyenin safahatını, nebatatın kök salıp neşvünema bulmasını bugün herkes oturduğu yerden temaşa edebilmektedir. Dünyanın her medenî memleketlerinde sinema mektep hocasının en büyük yardımcısı olmuştur. Tarihî vak'aları, kimyayı, nebatatı, tabakatı arzı, kozmografyayı v. s. mektep programına dahil olan daha birçok dersleri talebe sınıfta film üzerinde takip edebiliyor. Ve bu suretle dersini daha canlı bir surette öğrenmek imkânını buluyor. Film gazeteleri vasıtası ile dünyanın dört köşesinde cereyan eden vakayii beyaz perdede takip etmekle haftası haftasına dünya vukuatına vâkıf oluyoruz. Sinema bizden sonra gelenlere de canlı bir tarih vazifesini görecektir.

Bütün film kumpanyalarının hususî mahzenlerinde muhafaza edilen filmler bundan birkaç asır sonra irae edildikleri zaman, ahfadımız yirminci asrın vukuatını canlı birer levha olarak görebileceklerdir.

Harici Haberler

Londrada maliye nazırlarından bir komite teşkil edildi

Alman Reisicümhuru Amerika Reisicümhuruna bir telgraf çekerek, Almanyaya yardım edilmezse hem Almanların hem de bankalarının büyük bir felâkete uğrıyacaklarına işaret etti

Londra, 21 (A.A.) — Neşredilen bir tebliğe nazaran bu sabahki heyeti umumiye içtimaında konferans reisi sıfatile M. Mak Donaldın riyasetinde olmak üzere Amerika, Fransa, İtalya ve İngiltere maliye nazırlarından mürekkep bir komite teşkili kararlaştırılmıştır. Bu komiteye Almanya namına başvekil M. Brüning ve Belçika namına M. Franqui de dahil bulunmaktadır.

Komite saat 15,30 da başvekilin avam kamarasındaki odasında toplanmıştır. Komitenin müzakerelerinin neticesi yarın saat 10 da toplanacak olan heyeti umumiye içtimaına tevdi edilecektir.

M. Hoverin yeni tekliflerinin ne bu sabah ne de öğleden sonra tetkik edilmediği anlaşılmıştır.

Öğleden sonra yapılacak içtimada Almanyadaki vaziyete karşı koymak için ittihazı icap eden ilk tedbirler hakkında müzakeratta bulunulmuştur.

Müzakereler siyasî sahaya intikal ettirilmemiştir.

Konferansın devamı müddeti yarın sabahki heyeti umumiye içtimaında verilecek karara bağlıdır.

Öğleden sonraki içtimada biraz evel bahsi geçen tebliğde isimleri zikrolunan nazırlardan başka konferansta temsil edilen her memleket namına bir de mütahassıs bulunmuştur.

Nazırlar komitesinin bu içtimaının uzun sürmesinin komite azası arasında ihtilâf çıkmasından ileri geldiği hakkındaki rivayetler tekzip olunmaktadır.

Bu komite her hangi bir karar vermeye memur değildir. O ancak fikir ve noktai nazarını bir raporla heyeti umumiye içtimaına bildirmekle mükellef bulunmaktadır.

Hoover teklifi

Vaşington, 21 (A.A.) — M. Kastle, Almanyaya muaveneti istihdaf eden Amerika teklifinin bugünkü salı günü Londra konferansına tevdi edileceğini bildirmiştir.

M. Stimsonun bir tavsiyesi

Paris, 21 (A.A.) — Havas ajansının hususî muhabirine gönderdiği bir habere göre Londra konferansının bu sabahki içtimaında Amerika murahhası ve hariciye nazırı M. Stimson banknot ihracına mezun merkez bankalarının Almanyadaki sermayeleri geri çekmekten vazgeçmeleri için bankalar nezdinde müdahalede bulunmalarını tavsiye ve teklif etmiştir. Fransız başvekili M. Laval bu teklifi terviç ederek demiştir ki:

"Almanyadaki Fransız kredileri Almanyanın istikraz etmiş olduğu paranın ancak beşte biri nisbetindedir ve geri çekilmemiştir. Almanya, bütün dünyaya itimat telkin edecek olursa bu teklif kendisinden beklenen tesir ve neticeleri hasıl edebilir.„

Konferansın M. Stimson tarafından ileri sürülen bu teklifi kabul etmesi muhtemeldir.

Konferansın hitamında İngiliz nazırlarının Berline gidecekleri söyleniyor

Londra, 21 (A.A.) (Havas) — Bir ingiliz menbaından bildirildiğine göre konferans umumen tahmin edildiği gibi bu hafta bitecek olursa M. Makdonald ile M. Henderson, Alman nazırlarının Şekers ziyaretini iade etmek üzere M. Brüning ile M. Kurtiusun Berline avdetlerinde mumaileyhlere refakt edeceklerdir.

Alman muhalifleri itiraz ediyor

Berlin, 21 (A.A.) — Muhafazakâr millyetçi, çiftçi fırkalarile miğferliler teşkilâtının reisleri Londrada bulunan başvekil, M. Brüninge bir telgraf göndererek Alman milliyetçi muhaliflerin Fransaya karşı girişilecek taahhütlere hukukan ittibaa kendileriin mecbur addetmeyeceklerini bildirmişlerdir.

İflâstan sonra intihar

Berlin, 21 (A.A.) — Damstaeterin iflâsı, muzaaf bir intihara sebebiyet vermiştir. M. ve Mme Auguste Jaffe, bankanın iflâsı yüzünden servetlerinin mahvolacağından korktuklarından bu gece intihar etmişlerdir. M. Jaffe, sanayi erbabından gayet maruf ve zengin bir zat idi.

Almanlar protesto ediyorlar

Berlin, 21 (A.A.) — Yarınki çarşamba gününden itibaren hududu geçecek olan her Almanın yüz mark tediye edeceğini natık bulunan karar name muhtelif Alman halk sınıfları arasında şiddetli protestolara bais olmaktadır. Bir gazeteci ile bir doktor bu kararnameye karşı alenî olarak hasmane bir takım sözler sarfetiklerinden kadih cürmile dört ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

Paris mükâlemeleri vê resmî Alman mahafili

Berlin, 21 (A.A.) — Resmî mahafil, Paris mükâlemelerinden dolayı memnun görünmektedir. Bu mahafil Alman ve Fransızlar tarafından neşredilen tebliğlerin Fransa ile Almanya arasında anlaşma hedefine götürecek yeni bir yol açmak hususunda iki tarafın karşılıklı hüsnü niyet gösterdiklerine delil olduğunu kaydetmektedir.

Ümitler kuvvetleniyor

Londra, 21 (A.A.) — Alınan habere göre, M. Makdonaldın dün akşam avam kamarasında Alman nazırlarını davet etmiş olduğu akşam yemeği bu davetin konferans için yeni bir ümit ufukları açabileceği zan nolunmaktadır.

M. Makdonald ile mesai arkadaşlarının davetlerile birlikte görüştükleri meselenin Almanyaya hemen yardımda bulunulması hususundan ibaret olduğu haber alınmıştır. Ancak bu yardımın birçok devletler tarafından iştirak edilecek ve bizzarure bir takım teminat ve tahdidatla müterafik olacak büyük bir ikraz muamelesi şeklinde olmaması derpiş edilmiştir.

Amerikanın dostluğu beynelmileldir

Vaşington, 21 (A.A.) — Hariciye nazırı vekili M. Kstle Amerikanın yeni teklifi hakkında beyanatta bulunduğu sırada Almanyanın iktısadî vaziyetinin bazı siyasî mülâhazaların tesiri ile teşevvüşe uğramış olduğunu M. Hoverin pek âlâ bildiğini söylemiş ve demiştir ki:

"Amerikan hükûmeti bütün milletlerle dost geçinme suretindeki tarihî siyasetini takipte devam etmek ve siyasî meselelere karışmamak niyetinde bulunmaktadır. „

Alman Reisicümhurunun M. Hovere gönderdiği telgraf

Vaşington, 21 (A.A.) — Assosiyiytid Press ajansı Alman reisicümhuru Mareşal Hindenburgun Amerika reisicümhuru M. Hovere göndermis olduğu telgrafın metnini neşretmiştir.

Bu telgrafta Mareşal Hindenburg Alman milletinin çekmekte olduğu sıkıntıya ve varlığa ehemmiyetle ilikati celbetmiş, birkaç gün evel Rayşbankın bütün altın ihtiyat parasını ecnebi kambiyosu olark ecnebi memleketlere vermek mecburiyetinde kaldığını beyan etmiştir.

Almanya yaşamak kuvvet ve cesaretini muhafaza etmek ve taahhütlerini yerine getirmek kabiliyetinde bulunduğuna bütün dünyanın itimadını idame etmek için kendisine derhal yardımda bulunulmasına muhtac bir hale gelmiştir. Bu yardım yapılmadığı takdirde hem Almanların, hem de Almanlardan başkalarının büyük bir felâkete uğramaları muhakkaktır.

Yeni Amerikan teklifi

Nevyork, 21 (A.A.) — Almanyanın malî itibarını yeniden canlandırmak maksadile yapılan yeni Amerikan teklifi Nevyork borsası ile alâkadar bangerlerden birçoğunun noktai nazarına uygun bulunmaktadır. Bu bangerler Almanyanın bu buhrandan muvaffakıyetle kurtulacağı, Alman hükûmeti ve Rayşbank tarafından şimdiye kadar alınan gayet şiddetli tedbirler sayesinde Almanyanın mühim ve külliyetli kredi temin edeceği mütaleasında bulunmaktadır.

Nevyork borsası hararetli

Nevyork, 21 (A.A.) — Esham borsasında dün beş günden beri görülmiyen bir hararet ve faiyet görülmüştür. Muamelât miktarı bir milyondan aşağı idi. Çünkü Spekülâsyon yapanlar muhteriz davranıyorlar ve Londra konferansının neticelerini bekliyorlardı. Başlıca esham, sağlamdır. Kambiyolar da tutulmuştur.

Rusyanın Almanyaya yaptığı siparişler

Berlin, 21 (A.A.) — Rusya, mühim malzeme siparişleri yapmakta berdevamdır. 1 kânunusani tarihindenberi 500 milyon marktan fazla siparişte bulunmuştur. 1930 senesinin ayni devresinde yapılan siparişler ise 250 milyondu.

Bernardşav Moskovada

Moskova, 21 (A.A.) — Bernard Shaw, beraberinde lort ve Ledi Astor olduğu halde buraya gelmiştir. M. Loumatcharski ile M. Radek kendisini istasyonda karşılamışlardır. Kesif bir halk tabakası kendisini istikbal etmiş, alkışlamıştır.

Bir hortum neler yapar ?

Torino, (A.A.) — Dün saat 14,32 de Kasal üzerine bir hava hortumu düşmüştür. Beş dakika devam etmiş ve parkı ve demir yollarını tahrip etmiştir. Üç yaralı vardır.

San'at âleminde

ittihamlar

Sabiha H. da Kenan B. bir eser yapamaz diyor

Bir Alman gazetesinin heykeltıraş Kenan Ali B. hakkında çok ağır ittihamlarda bulunarak Kenan Ali beyin heykellerini Her Gros isminde bir Almanın yaptığı iddiasında bulunduğunu, ve Kenan Ali beyin bu iddiaya cevabını yazmıştık.

Bu bahis etrafındaki dedikodular heykeltraş Sabiha Ziya Hanımın bir refikimizde çıkan sözlerinden sonra tekrar hararetlenmiştir.

Sabiha Ziya Hanım diyor ki:

— Alman gazetesinin yazdığı maalesef doğrudur. Kenan Ali beyin elinden Türkün duygusunu, heyecanını ifade edecek bir taş eser değil, hattâ pek basit bir çamur kütlesi bile meydana gelemez. Bugün memleketin sinesine diktiği eserlerin çamurunu belki bu Alman, taşını da Tepebaşındaki Yunanlı taşçı yapar ve sonra bunun, bir Türkün eseri diye alkışlarla, nutuklarla küşat resmi yapılır.

Kenan B. bütü eserlerini atelyesinde ufak bir ücret mukabilinde çalıştırdığı Alman, Rus, italyana işçilere yaptırır. Kenan B. kendi tarafından yapıldığını söylediği ismet paşa Hz.nin büstünüde başkalarına yaptırmıştır. Keean B. büstün çamurunu ecnebilere yaptırmış, sonra paşa Hz. ne giderek:

— Hazırlamış olduğum büstte belki ufak, tefek eksiklikler vardır. Tensip buyurulacak gün ve saatte yarım saatten fazla sizi işgal etmemek üzere poze etmenizi rica ederim.„ der. Ve esasen başkaları tarafından yapılmış olan eserin orasını, burasını düzeltiyormuş gibi bir iki oynadıktan sonra eserin bittiğini söyler.

Bizce bilinen bu hakikati efkâri umumiyeye duyurmıya tabiidir ki imkân yoktu. Çünkü bu işi Kenan bey söyliyemiyeceği gibi müşterek menfaat dolayısile bu ecnebiler de söyliyemezlerdi. Mütekabil iştirak kalktıktan sonra söyliyorlar.

Şimdi Kenan beyin efkâri umumiye muvacehesinde benim gibileri tatmin etmesini bekliyoruz.

Hikâye

Korkn

Yazan : Fikret Adil

Ben geceyi severim. Çünkü korku verir. Ben korkuyu severim.

Her şeyin anası korkudur. Korku olmasa aşk olmazdı. Aşk gizlidir, söylenmez, korkulur.

Korku olmasa katilin kolunu kim tutar? Korku olmasa çocuk daima güler, yılan sokmaz, ve acı duyulmazdı.

Acı, aşkın kardeşi ve korkunun kızıdır.

Korku olmasa intizam bozulur, kâinat olmazdı.

Herkes, her şey ölüm korkusu ile yaşar.

Ben korkuyu severim. Onu en çok gece duyarım. Ben geceyi severim.

Gece gölgelerle doludur. Halbuki gündüzün bir gölgesi vardır. Bu beni korkutur. Ben, gölgeleri severim.

Korku olmasa, demiştim, intizam bozulur, kâinat olmazdı. Gölge olmasa ayni şey olur. Demek gölge korkunun ta kendisidir.

* * *

1928 ramazanının son gecesi, mahalle arkadaşlarımla beraber Şehzadebaşında Naşide gitmiştik. Üç gündür biriktirdiğimiz gündelikler ve ortaklaşa oynıyarak öteki mahallerden yuttuğumuz zıpzıp satışı ile ancak bilet paralarımızı verebildik. Eyüp Sultanda oturuyorduk. Yayan gelmiştik. Hep beraber, Edirnekapı mezarlığından kestirme dönmeği kararlaştırmıştık.

Gençliğe has olan lâkaydiden ziyade beş kişi oluşumuz, yeni yetişen delikanlılık cüretile birleşerek, tereddüt ve korkularımızı, içinde fitil bırakılıp dikilen bir yara gibi örtüyordu.

Tiyatroda birçok ihtiyarları sinirlendiren neşemizle, bu gençliğin en büyük silâhı ile, epey eğlenmiştik.

San'at namına hiç de müşkülpesent değildik, hattâ bir aralık, uşağın efendisini eşkiyalardan kurşunsuz bir tüfekle kurtarması, bize fedakârlığın en büyük nümunesi olarak göründü, ve teessürümüzden ağladık bile.

Tiyatro bitti. Çıkarken kalabalıkta arkadaşları kaybettim. Kapıda bekledim? çıkmadılar. Demek benden evvel çıkmışlardı. Gideceğimiz yol malûm olduğu için, yürüdüm.

Fatihe kadar yol kalabalıktı. Sonra tenhalaşmağa başladı. Sokaklar darlaşıyor, şahnişli, loş pencereli evler çoğalıyor, sahur davulunun gümbürtüleri bu kafesli dehlizlerden tezauf ederek boşalıyordu. Bazı pencerelerden soluk ışıklar kaşık tabak şıkırtılarına refakat ederek artık ihtiyarlıyarak halkın gözünden düşmüş mir muganniyenin son sahneye çıkışı gibi hüzün veriyordu.

Edirnekapıya kadar arkadaşlara rastlamadan geldim. Belki başka yollardan geçmişler, ve nerede ise şimdi gelirler diye kale kapısı dışarsında bir taşa oturup bekledim.

Karşımda, çince bir kitabe gibi mezarlık, haşyetini seriyordu. Kapı dibindeki bekçi kulübesinde bir kandil yanıyordu. Gölgeler, biribirlerinin üstüne çıkıp iniyorlar, surların üzerinde sessiz ve dastanî bir cidale girişiyorlardı. Biraz daha bekledim, imsak topları atıldı, kimse gelmedi. Bütün cesaretimi toplıyarak Edirnekapı mezarlığını gayri muntazam taranmış bir saç çizgisi gibi ortadan ayıran yoldan daldım. Yol bir huni gibi idi. Boşluğa akacağımı zannettiğim ağzına gittikçe yaklaşıyordum. Kulübede asılı olan kandil beni müstehzi bir bakış gibi takip ettiği için metin yürümeğe çalışıyordum. Nihayet dönemece geldim. İlerisi bomboş ve koyu lâcivertti. Bir adım daha attım, dönüp baktım, artık ışık kaybolmuştu.

O anda bir el, korkunun eli sırtımdan geçti. Saçlarımın dibinde çıkan oğuk ter taneleri, şakaklarımda bir kol halinde uzanarak ensemin nansabında toplanıyor ve sırtımda bir cümudiye deltası teşkil ederek bütün hareketlerine mihaniki bir kuruluk veriyordu.

Çenelerim kenetlenmişti, yalnız onları hareket ettiren adaleler mütemadi (tik) lerle oynuyorlardı.

Birdenbire kulağımda muttarit bir sesin uğultusu başladı. Durdum, gözlerimi kapadım. Bütün kuvvetlerimi kulaklarımda toplayarak dinledim. Ses vuzuh peyda etmişti.

Bunun cebimdeki saatin tıkırtısı olduğunu ancak o zaman anladım ve güldüm, kahkahalarla... Kendime cesaret de vermek için.. Fakat yolumu bekliyen mevhum bir mevcudiyetin sesimi duymak ihtimali dudaklarımdaki gülüşü bir sırıtmaya çevirdi.

Yola devama başladım. Kendi kendime, manzaranın tamam olması için bir baykuş eksik olduğunu düşünürken bir baykuş ötmesin mi?

Tek heceli, yeknesak, bir salıncak gıcırtısı halinde boşluğa derin bir kuyuya atılan taş gibi ses çıkararak dökülen bu feryat, onu tahmin etmiş olmama rağmen, göğsümü sıkmıya başlamıştı. Gözlerimde pırıltılar oluyor, şakaklarım zonkluyordu. Deminki soğuk tere mukabil şimdi yanıyordum. Nefesim koşmaktan darlaştı, bir mezarlık parmaklığına tutunarak oturdum, gözlerimi kapadım.

Biraz sonra, üzerinde mankeni gibi kafasını yürüyüşüne uydurarak sallıyan sahibi olduğu halde geçen bir sütçü beygiri beni kendime getirdi.

Sabah yaklaşmakla beraber ortalık gittikçe kararıyordu. Gökyüzü bir sahan kapağı gibi alçalmış ve servilerin sütununa dayanarak duruyordu. Damaklarımı kurutan bir hararet vardı.

Birdenbire şimşek çaktı, gök gürledi. Mezarların üzerinden birer nidayı hayret gibi yükselen serviler harekete geçtiler, aksisedaları gittikçe kendini doğuran ve bir vuruşla, tek notalar halinde uyanan bir org gibi, başlarını sallıyarak inlemeğe başladılar. Öteden beriden alevler, sabun balonları gibi havada söndüler.

Bu, insana tarif edilmez bir meraret veriyordu. Acılaştım. Bir an kor kuya galebe çalarak ağzımı açabildim ve "hay!„ diye bir çığlık kopardım. Şiddetle esmeğe başlıyan rüzgâr ağzıma toz doldurdu, damağıma ölü toprakları yapıştı.

Fakat bu feryat beni ayni zamanda hafifletmişti. Denilebilirdi ki bu feryatla beraber hançeremden ciğerlerim, midem, ve bütün havsalamın teferrüatı fırlamıştı. Şimdi artık pamuk gibi, serin ve beyaz bulutlar içimi doldurmuştu, bir tayf gibi süzülüyordum. Koşmak istedim. Fakat sürat iktisap etmek istedikçe aksülâmel oluyor, tıpkı sinemalardaki (ralanti) koşu hareketleri gibi gayet ağır ilerliyordum.

Büyük bir gayretle silkindim, koştum. Biraz sonra kendimi mezarlığın öte tarafında bir çeşme başında buldum. Çeşmenin altına başımı soktum.

* * *

Arkadaşlarım beni kaybedince yalnız başıma Edirnekapı mezarlığını geçmiye korkacağımı tahmin ederek başka yollardan dönmüşler. Bu hadiseyi öğrenince bana takdirle baktılar, sonra inanmadılar. Fakat bu gecenin hatırası beni yokladıkça sakin göz yaşları yanaklarımdan ılık bir iz bırakarak iner. Bir damlası elime düşerse onu yalar, tuzlu bir tat duyarım.

Çünkü ben artık korkuyorum.

Fikret Adil

Rus alfabesi

Rusyada alfabeyi basitleştirmek için çalışılıyor. Son zamanlarda akademi azalarından müteşekkil kongre Rus alfabesinden dört harfin kaldırılmasını tavsiye ederek yeni bir harfin ilâvesini ve izafet işaretinin kaldırılmasını istemiştir.

İhtilâlden evvel rus alfabesi 36 harften müteşekkildi. Bunların beş harfi kaldırılmıştır.

İlâvesi istenilen harf (J) şeklinde yazılacak (v) gibi telâffuz olunacaktır.

Bu teklif maarif komiserliği tarafından tetkik olunacak ondan sonra komiserler meclisine takdim edilecektir.

Belediyede:

Kanalizasyona su vermek için

Kanalizasyonun önümüzdeki ilk baharda işletilmesine karar verildiğini evelce yazmıştık. Belediye inşaatı ikmal olunan Haliç versanın işletilmesi için son hazırlıkları bittirmiye çalışmaktadır.

Kanalizasyonun işletilmesi için bilhassa çok su lâzımdır. Halbuki belediyenin bu suyu terkostan tedarikine de imkân yoktur Bunun için belediye Süleymaniyede büyük bir havuz yaptırtmaktadır. Bu havuz yer altından geçirilecek borularla Beyazıt havuzuna bağlanacaktır. Bu borular gayet geniş olacak, ve kolaylıkla ve bol miktarda Beyazıt havuzundan su çekebilecek tesisat vücuda getirilecektir. Esasen Beyazıt havuzuna da denizden su alındığı cihetle kanalizasyonun su ihtiyacı bu suretle temin edilmiş olacaktır.

Surp Agop mezarlığı için ehli hibre teşkil edilecek

Belediyenin kanununa istinaden Surp Ağop mezarlığına vaziyet etmesi üzerine ermeni patrikhanesi belediye mezarlıklar müdürlüğü aleyhine bir dava açmıştır. Dördüncü hukuk mahkemesinde rü'yet edilen bu davanın esaslı safhası ikmal edilmiştir.

Müddei patrikhane vekilleri, Surp Ağobun Fatih zamanında ermeni mezarlığı ittihazı için ermeni patrikhanesine hebe edildiğine dair şahitlerle tastik edilmiş olan Galata mahkemei şer'iyesinin bir ilâmını göstererek mezarlığın kendilerine iadesini istemişlerdir.

Belediyenin vekili ise Taksimden kâğıthaneye kadarki sahanın Beyazıt Veli vakfından olduğuna dair vesikalar ibraz ederek Galata mahkemei şer'iyesince verilen bu ilâmın esassızlığını iddia ve mezarlığın belediyeye aidiyetinde ısrar etmiştir.

Mahkeme, belediyenin iddiası veçhile, bu yerlerin Beyazıt Veli vakfından olup olmadığının tetkiki için bir ehli hibre teşkiline karar vermiştir.

Davaya ait kat'i ve son karar ehli hibre raporuna göre taayyün edecektir.

Ayaspaşa vakfı mütevellileri aleyhine dava açıldı

Belediye, Ayaspaşa vakfı mütevellileri aleyhine bir dava açmıştır. Mezarlıklar müdürlüğü bu mütevellilerin Ayaspaşa vakfı üzerinde iddiayı hukuk etmelerinin hiç bir hakikate müstenit olmadığı kanaatindedir.

Daimî encümen dün toplandı

Daimî encümen dün vali Muhittin beyin riyasetinde toplanarak 50 bin liralık kambiyonun nelere sarfedileceğini tesbit etmiştir. Bu arada 60 bin kilo benzin alınmasına da karar vermiştir. Ayrıca otel, lokanta, sinema, bar ve emsalinin sınıflara taksimi hakkında hazırlanan proje bir defa daha tetkik edilmiştir.

Otomobiller kırmızı renge boyanamaz

Bazı otobüs ve otomobillerin halâ kırmızı renge boyatıldığı belediyenin nazarı dikkatini celbetmiştir. Biraz koyu bile olsa etfaiye otomobil ve kamyonlarına benzsmemesi için bunun şiddetle men'i belediyeden alâkadar yerlere tamim edilmiştir.

Dolmabahçe - Maçka yolu

Dolmabahçeden Maçkaya çıkan ve yapıldığı tarihndenberi tamir yüzü görmiyen yolun gerek halk, gerek otomobil sahiplerinin müracaatı üzerine, tamir edilicek yollar arasına konulması kararlaştırılmıştır.

Limanda:

Rekabet

İktisat vekâleti denizcilik müşaviri tarafından tetkik edilecek

İktısat vekâleti denizcilik müşaviri Şevket B. Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Şevket B. burada Seyrisefain, deniz ticareti müdürlüğü ve Liman şirketi işlerini teftiş edecek, ayrıca millî vapurcular arasındaki rekabet meselesini de tetkik edecek, bu meselenin kat'i bir surette halli için alâkadar vapurcuların fikirlerini alacaktır.

Bursa kumaşları

Yarın limanımıza Bursadan seyyar bir sergi geliyor

Bursa dokuma ve ipekçilik san'atkârları cemiyeti tarafından şehrimize bir gezinti ve seyyar bir sergi tertip edilmiştir.

Bu iş için ayrılan vapur bugün Bursadan hareket edecektir. Vapurda Bursada yapılan muhtelif ipekli kumaşlar ve saire bir sergi halinde bulundurulacaktır.

Memleket Haberleri

İzmirde bir intihar

İzmirde Keçecilerde Giritli Hasan efendinin terzihanesinde çalışan Ester isminde bir Musevî kızı bıçakla kendini karnından ağır surette yaralamıştır.

Kızın intihar etmek istemesinin sebebi dükkân sahibi Hasan Ef. ile aralarında geçen bir meseledir.

Ester Memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Haliç şirketi müdürü değişecekmi?

Haliç şirketi müdürü Mehmet Emin Beyin istifa edeceği söylenmektedir. Bu rivayete görö de yerine hayvan borsasından ilhami B. veyahut şirket hissedarlarından ve meclisi idare âzasından M. Dendri gelecektir. Mamafih bu rivayetin doğru olup olmadığı malûm değildir.

Fatih sulh üçüncü hukuk mahkemesinden:

Muhtesip iskenderbey mahallesinde Saadettin sokağında 11-15 numaralı müşterek bağdadi bir dıvarla merbut ve arkasında müşterek 1 bahçe ve 1 kuyuyu muhtevi ve müştemilâtı dahiliyesi 15 numaralı yer ihtiva eden hanenin zemin katında bir taşlık bir oda ve bahçe tarafından bir mutfak ve birinci katında bir oda bir sofa bir helâ ve üst katında bir oda bir sofa ve 17 numarayı ihtiva eden müfrez hanenin zemin katında bir aralık bir mutfak ve merdiven altında bir helâ ve birinci katında bir oda bir sofa ve üst katında iki oda bir sofadan ibaret ve mecmuu 750 lira kıymeti muhammeneli iki bap hanenin sağır Saffete ait 1-8 hissesi şehri halin 26-8-931 çarşamba günü saat 14 te satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda %10 pey akçesini hamilen Fatih sulh üçüncü hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları ilân olunur. (1426)

Adliye Haberleri

"Yılmaz,, davası neticelendi

Müddeiumumî mes'ul müdür Yusuf Ziya B. e ceza istedi' mahkeme, beraet kararı verdi

Bir müddet evvel neşriyatını tatil etmiş olan "Yılmaz,, gazetesi aleyhindeki cürme tahrik davasının rü'yetine dün öğleden sonra Istanbul ikinci ceza mahkemesinde devam edilmiş, muhakeme bitmiştir.

Dünkü celsede, müddeiumumî Sadun B., mütaleasını söylemiş, neşrolunan makaledeki bir cümle ile gazetenin münakaşaya giriştiği muarızlarının linç edilmesi için ahalinin tahrik olunduğunu kaydederek, bunların hükûmetçe kanun dairesinde tecziyeleri murat olunduğuna dair müdafaanın gayri varit olduğunu ileri sürmüştür. Netice olarak halkı tahrik, kanunsuz harekete teşvik suretile memleketin dahilî emniyet ve asayişine temas eder tarzda menfi neşriyat yapıldığını mevzuu bahsetmiş, ceza kanununun yüz elli beşinci maddesine göre, mes'ul müdür Yusuf Ziya B. in tecziyesini istemiştir.

Yusuf Ziya Beyin vekili irfan Emin B. müdafaa yapmış, yazıda falan ve falandan isim zikredilerek bahsolunmadığını, hedef tayin edilmediğine göre linçe teşvik mahiyeti düşünülemiyeceğini, esasen linç kelimesinin burada mücerret manasile kullanılmadığını söylüyerek, şöyle devam etmiştir:

— Meselâ, birisinden bahsederken "onu diri diri yemeli!,, deriz. Bu, ancak infialimizin böyle bir cümle ile micazen ifadesidir. Yoksa böyle bir söz, hakikaten yemek, yamyamlar gibi yemek manasına gelmez. Burada da öyledir. Beraet isterim.

Reis Hâmit, âza Ertuğrul Sait ve Abdürrahman Şeref Beyler, müzakereye çekildiler. Kısa bir müzakereden sonra yazıda cürüm mahiyeti görülmediğinden, mes'ul müdür Yusuf Ziya Beyin müttefikan beraetine karar verildi.

Hapisaneden kaçmağa teşebbüs

Birkaç ay evvel hapisane dıvarını delmek suretile kaçmağa teşebbüs etmekten maznun mahpuslardan Adil, Behlül ve Muradın muhakemelerine dün Istanbul birinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Maznunlar, kaçmağa teşebbüs ettiklerini inkâr etmişler, mevzuubahs deliğin esasen mevcut olduğunu, bunun zamanla ve rütubetle doldurma çimentoların dökülmesi suretile açıldığını iddia etmişlerdir.

Maznunlardan on seneye mahkûm olup mahkûmiyetinin dokuz senesini ikmal eden Murat:

— Ne diye kaçacağım? Çıkmağa bir senem kaldı. Ben islâh olmuşum. Kapıları açık bıraksalar, yine gitmem!

Demiş, maznunlardan Adil, taharriyat neticesinde yatağı altında bulunan çivi, bıçak ve şiş hakkındaki istizaha karşı, hapisane toprağında ta eski zamanlardan kalma bu gibi şeyler bulunduğunu, biraz karıştırılınca, hatta karıştırmadan da meydana çıktığını söylemiştir. Bunun üzerine reis Hasan Vasıf B., şöyle demiştir:

Bunlar yatağının altından çıkmış. Öyle diyorlar!

Neticede muhakeme şahitlerin celbi için 5 Ağustos çarşamba sabahına bırakılmıştır.

Sırrolan 1,400 lira!

Ticaretanesinde müstahdem bulunduğu Konstantin Rizagoridi Ef. nin bankalara götürülmek üzre verdiği 1,400 lirayı cebine indirerek kaçmakla maznun olup geçenlerde Karamürselde yakalanan bekçi Ömerin muhakemelerine dün Istanbul ikinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Dün birkaç şahit dinlenilmiştir. Bunlardan manifaturacı Yuvanaki Ef., o gün yolda bekçi Ömere rast geldiğini, elinde para gördüğünü, kendisine bankaya para götürdüğünü söylediğini anlatmıştır.

Muhakemenin cereyanından anlaşıldığına göre, Bekçi Omer parayı alıp bankalara götürmek üzere gitmiş, bir daha görünmemiş, derken bankalardan telefon edilmiş, paranın niçin gönderilmediği sorulmuş, bunun üzerine Konstantin Ef. telâşa düşmüş, Bekçi Ömeri odasında aramışlar, ne kendisi, ne de eşyasını bulabilmişler.

Muhakeme, bankalardan bazı istilâmlarda bulunmak üzere mahkemeyi talik etmiştir.

Deli mi, değil mi? Halledilemedi!

Hacı Ömer isminde birisini öldürmekle maznun Karakaş Hüseyinin deli olup olmadığı tıbbı adlî ile Mazhar Osman B. ve akliye hastanesindeki diğer yedi doktor arasında ihtilâfı mucip olmuştu.

Tıbbı adlî, deli olduğunu ileri sürüyor, Mazhar Osman B. le diğer doktorlar deli olmadığına rapor veriyorladı. Istanbul ağırceza mahkemesi, bu hususdaki ihtilâfın iki tarafın da iştirakile tıbbı adlî meclisi tarafından tedkik ve halline karar vermiş, bu şekilde bir içtima aktedilmiş, noktai nazarlar telif olunamamış, Mazhar Osman B. karakaş Hüseyini bir kaç ay daha tımarhanede müşahede altında tutarak, tetkikatını tamik etmek istemiş, böyle yapılmıştı. Bu müddet geçmiş, Mazhar Osman B. neticede noktai nazarında ısrar etmiştir. Şimdi vaziyet tekrar tıbbı adlî meclisince tetkik olunacaktır.

Ticaret Odasının Malûmatı Tahtında
BEYOGLU
LiON
MAGAZASINDA
Yalnız 10 Gün daha:
Fevkalâde Mevsim Sonu Satışı
Tuhafiye Manifatura ve Moda Eşyaları
YÜNLU ve PAMUKLU KUMAŞLAR
IPEKLI KUMAŞ ve KADIFELER
HAZIR ELBISELER
ÖRME EŞYALAR
GERDANLIKLAR
ŞEMSİYELER
ÇANTALAR
VE iLH. UZERiNE
%10 ve %20 Tenzilât
Bütün Dairelerde:
Emsalsiz Fırsatlar

Avan proje ilânı

Türkiye Sanayi ve Maadin bankasından:

Bankamız Ankarada Anafartalar caddesinde (Hal) binası önünde inşa ettireceği bina projesi için 10 ağustos 1931 pazartesi günü saat 12 ye kadar Ankara ve Istanbulda Bankaya tevdi edilmek üzere bir avan proje müsabakası açmıştır.

Müsabakayı kazananlardan birinciye (700) ikinciye (200) ve üçüncüye (100) lira ücret verilecektir.

Tafsilâtı hâvi şartnamenin Istanbul merkezimizden ve Ankara müdüriyetimizden talep olunması ilân ve rica olunur.

Büyük Tayyare Piyangosu
11 inci Tertip
1inci Keşide 11 Ağustos 1931 dedir
Büyük ikramiye 30,000 liradır
AYRICA:
15.000, 12.000, 10.000,
Liralık ikramiyeler
Ve: 20.000 Liralık bir
mükâfat vardır

Bebek Himayeietfal

Kır eğlencesi

23 Temmuz 931 Perşembe akşamı Bebek bostan bahçesinde

Mükemmel keskinliği ile bütün dünyada tanınmış olan

GILLETTE

Her yerde satılır

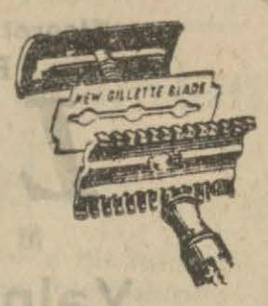

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

7500 Kilo köhne kanaviçe
1500 „ iskarta ip parçaları

Balâda miktarları muharrer iki kalem eşya satılacaktır. Taliplerin bunları görmek için her gün Azapkapıda levazım anbarına ve yevmi müzayede olan 5-8-931 çarşamba günü saat 11 de teminat akçelerile beraber Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları. (1068)

Şirketi Hayriye

Cuma günleri boğaziçinin tenezzüh mahallerine köprüden hareket eden vapurların hareket saatlerini gösterir cetveldir

	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	
Köprüden A. Hisarına:	6,00	8,30	9,45	11,15	
	12,25	13,30	14,35	15,15	
	15,45	16,50	18,00		
	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Köprüden Beykoza	6.00	7,50	8,00	8,30	9,30
	9,45	10,00	11,0	11,15	12,50
	12,25	13,00	13,30	14,00	14,35
	15,15	15,45	16,00	16,50	18,00

Köprüden doğru Yeniköy, Tarabya, Büyükdere Sarıyer Yenimahalle, R. Kavağı, Altınkum, A. Kavağı, ve Sütlüce.

	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
	7,00	7,50	8,00	8,45	9,30
	10,00	11,00	12,00	13,00	14,00
	14,35	15,15	16,00	17,00	18,20

Köprüden doğru Büyükdere, Sariyer, Yenimahalle, R, Kavağı, Altınkum, A. Kavağı, Sütlüce.

S. D.	S. D.
10,15	14,30

Büyükderede geçen hafta açılan yüzme havuzunda Cuma günü saat 13,30 dan itibaren Istambulun tekmil spor kulüplerinin iştirakile kulüpler arasında birincilik müsabakalarile eğlenceli su topu oyunu ve yüzme, atlama, yarışları yapılacaktır.

Daktilo Kursları

Ali Ticaret Mektebinden:

Yaz tatil devresine münhasır olmak üzere 2-3 aylık (serbest daktilo kursları) açılacaktır.

1 — Kursun tedrisatı 1 - Ağustos - 931 cumartesi günü başlıyacaktır.

2 — Kursa devam edeceklerin yeni harflerle iyice okuyup yazmaları şarttır.

3 — Haftada üç gün ders gösterilecektir. Bu günlerde ders saatleri saat (14) den (16) buçuğa kadar devam edecektir.

4 — Serbest kurslara devam etmek isteyen hanımların ve efendilerin - kayıt ve sair şartları öğrenmek için - bugünden itibaren 1 - Ağustos - 931 tarihine kadar her gün, ikişer fotoğrafla mektep müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

5 — Kayıt için sabahları saat 11 den 17 ye kadar müracaat kabul olunacaktır.

Istanbul Belediyesi ilânları

Paşabahçede incili köyde bir oda ve bir salondan ibret Sinanağa mektebi pazarlıkla kiraya verilecektur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün pazarlık için 29-7-931 Çarşamba günü saat 15 e kadar levazım müdürlüğüne müracaatları. (1083)

* * *

Sebzehali yanında numarasız kantar kulübesi açık müzayedeye konmuş ve ihale gününde talip çıkmamış olduğundan ihale müddeti 29-7-931 Çarşamba gününe temdit edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için mezkûr tarihte saat on beşe kadar encümeni daimiye müracaatları. (1084)

* * *

Süleymaniyede 15 odadan ibaret tup medresesi 35 lira bedeli şehri ile talibi üzeribde olup ihale müddeti 29-7-931 Çarşamba gününe temdit edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için 36 lira teminat akçesile beraber mezkûr tarihte saat 15 e kadar encümeni daimiye vermeleri. (1085)

* * *

Meyvahalinde 36 - 42 numaralı kahvehane kiraya verilmek üzere açık müzayedeye konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için 13-8-931 Perşembe günü saat 15 e kadaa 36 lira teminat akçesile encümeni daimiye müraracaatları. (1086)

* * *

Fatih dairesinden: Haliçliş Fenerde Apti subaşı mahallesinde 2 No. belediyeye ait baraka kiraya verileceğinden taliplerin 13 - 8 - 931 Perşembe günü saat 15 te daire encümenine müraracaatları. (1087)

* * *

Hafta tatili kanunundaki istisnalardan istifade edeceklerin ruhsatiyelerini tecdit ettirmek üzere Haziran sonuna kadar müracaatları ve Haziran çıktıktan sonra müracaat edeceklerden alınacak harcın cezalı olarak ahzi takarrür ederek gazetelerle ilân edilmişti. Bazı esbap nazarı dikkate alınarak bu müddetin 31 Temmuz 931 akşamına kadar temdit edildiği ilân olunur. (1039)

NAKIL

Zıngal Orman Şirketi

Istanbulda Bahçe Kapıda Hasan Ecza Deposu Yanında

Taş Hana Nakletmiştir

Telefon numarası 24430 - 24439

Balıkesir vilâyetinden:

Keşif bedeli (449160) lira olan Balıkesir vilâyeti dahiline müsadif 65 + 127 kilometre tulündeki Balya - Çanakkale yolunun makadam şose inşaatı ve 5 ilâ 25 inci kilometreler arasında parça parça noksan kalmış tesviyei türabiye ameliyatının ikmali kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Münakasa 8 ağustos 931 cumartesi günü saat 15 te Balıkesir valiliğinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 şe kadar Balıkesir valiliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini Çanakkale, Istanbul, izmir Başmühendisliklerinde ve Ankarada yollar umum müdürlüğünde mütalea edebilirer ve 10 lira mukabilinde istihsal edebilirler.

Mahalli tetkikat icrası için Balıkesir Başmühendisliğine müracaat edilmesi lâzımdır. (894)

Karaciğer, mide, barsak, taş, kum hastalıklarına

TUZLA iÇMELERi

Sabahları saat 7 den itibaren Haydarpaşaya hareket eden vapurların trenleri menbalara giderler

Fiatlar Tenzil edilmiştir.

Eyi ve tam bir sihhat için muntazam bir hazim lâzimdir. Tatli müleyyin ve taami lâtif olan Eno's "Fruit Salt" size bunu temin, mideyi takviye ve barsakları tanzim eder.

ENO'S 'FRUIT SALT'

Sabah ve akşam bir bardak su derununda bir kahve kaşığı kâfidir.

BÜLÜMUM ECZANELERDE SATILIR.

Yozgat maarif müdürlüğünden:

30 Teşr nisanide ihale edileceği ilân edilen Sorgun kazası mektebi inşaatı bir müddet tehir edilmiştir. (1046)

Robert Kolec

Kolec kısmı — Alî mühendis kismı — Sanayi kurları
Her perşembe ve cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar müracaat kabul olunur. Yerler mahdut olduğundan istical tavsiye olunur.

Nakliyat münakasası

ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarından:

Liman dahilinde yaptırılacak nakliyat için 14 temmuz 931 tarihinde yapılan münakasada verilen fiat haddi lâyık görülmemiştir. Münakasa aynı şerait dahilinde 28 temmuz salı günü saat onda pazarlık suretile yapılacaktır. Taliplerin şartnamede muharrer vesaik ve teminatlarile mezkûr gün ve saatta mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (1056)

Borsa intihabatı

intihap Heyetinden:

Temmuz nihayetinde müddeti hitam bulacak olan ticaret ve zahire borsası heyeti idaresinin yeniden intihabı 25 Temmuz cumartesi günü icra olunacaktır. intihap etmek hakkını haiz olan zevat ve müessesatın yevmi mezkûrda saat 11 den 14 a kadar borsa heyeti idare salonuna gelerek hakkı reylerini istimal etmeleri ilân olunur. (1072)

Türkiye Ziraat bankası umum müdürlüğünden:

Koli postal muamelâtımızın tatili hasebile 1 Ağustos 931 tarihinden itibaren şube ve sandıklarımızın namlarına vurut edecek kolileri tesellüm etmiyeceklerini muhterem müşterilerimizin nazarı dikkatina vazeyleriz. (1063)

BORSA

22 Temmuz 931		Açılış		Kapanış	
1 İngiliz lirası	Kr.	1030		1030	50
1 T.L. mukabili	Dolar	0,4	16	0,4	16
„ „	Frank	12	01	12	01
„	Liret	9	02	9	02
„	Belga	3	38	3	38
„	Drahm	26	42	26	42
„	İs. Frank	2	42	2	42
„	Leva	65	10	65	10
„	Florin	1	16	1	16
„	Kuron	15	92	15	92
„	Şiling	3	36	3	36
„ „	Pezeta	5	03	5	03
„ „	Mark	2	25	2	25
„ „	Zloti	4	20	4	20
„ „	Pengö	2	70	2	70
20 Leu	Kuruş	79	35	79	35
1 Türk lirası	Dinar	26	76	26	76
Çervoneç	Kuruş	1088		1088	
Nukut					
1 Isterlin	(İngiliz)	1032		1032	50
1 Dolar	(Amerika)	21	25	21	50
20 Frank	[Fransız	167	50	168	50
20 Liret	[İtalya	222		222	
0 Frank	Belçika]	116		116	
20 Drahmi	[Yunan]	5		55	50
20 Frank	[İsviçre]	814		814	
20 Leva	Bulgar]	30		30	25
1 Florin	[Felemenk]	88		84	0
10 Kuron	[Çekoslovak]	124		125	55
Şiling	Avusturya]	29		30	50
1 Pezeta	[İspanya]	19		20	
1 Rayşmark	[Almanya]	43		44	
1 Zloti	Lehistan	22		23	
1 Pengö	Macaristan	36		37	75
20 Ley	[Romanya]	25		25	37
20 Dinar	Yugoslovya]	76		77	
1 Çevoneç	Sevyet				
Altın	Borsa	911		911	50
Mecidiye	harici	53		53	25
Bankonot		263		263	50

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	■	B	U	H	R	A	N	■	U	■	■
2	B	O	L	■	A	■	■	E	Z	i	K
3	U	L	U	■	Y	O	K	L	U	K	■
4	H	■	■	■	Ş	■	O	■	N	i	M
5	R	A	Y	Ş	T	A	K	■	■	N	■
6	A	■	O	■	A	■	■	K	A	D	ı
7	N	■	K	O	K	■	■	■	N	i	S
8	■	E	L	■	■	K	■	■	K	■	L
9	U	Z	U	N	■	A	N	K	A	R	A
10	■	i	K	i	N	D	i	■	R	■	K
11	■	K	■	M	■	ı	S	L	A	K	■

Evelki bulmacamızın halledilmiş şekli

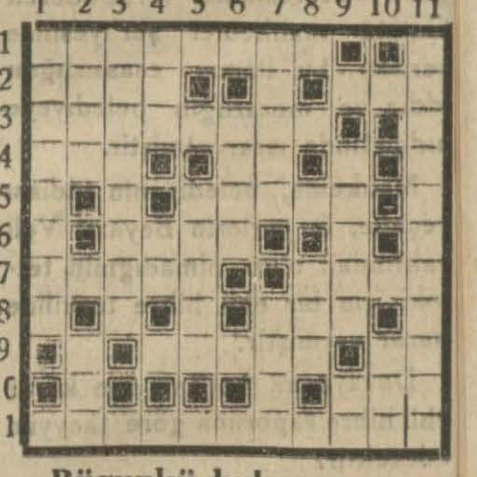

Bügunkü bulmacamız

1 — Artist (8)
2 — Akıllı (4), yapmak (3)
3 — Rus ihtilâlcisi (8)
4 — Bir isim (3), lı (2)
5 — Rus süvarisi (5)
6 — Allah (4).
7 — Yüzsüz (5), hisar (4)
8 — İntikam (3)
9 — Bir vakit (5), ya (3).
10 — Yay (3)
11 — Bir tiyatro (11)

ZAYiLER

Istanbul ithalât gümrüğü müdürlüğünün 21117 numaralı beyannamesine ait ayniyat makbuz senedi zayi edildiğinden hükmü olmadığı ilân olunur.

Ferah sinemasında bu akşam

Meşrutiyet bayramı şerefine büyük müsamere komik binazır merhum Hasan efendi biraderi Recep Safa bey heyeti temsiliyesi, Kolombia ve Odeon plâkları muganniyesi Sabriye H. konserleri Sinemada: Rişard Bartelmisin şaheseri [Bakir ormanlarda] ayrıca komik

Üsküdar Hale sinemasında

Askın günahımdır mümessili: Mariza Jakolini Duhuliye 10 kuruştur.

Mahkeme ve İcra İlânları

Beşiktaş sulh icra memurluğundan:

Nikoli Vasilyadis Ef. ile Mm. iraksiya, Vasiliki, Eliso, Katina Anastasiya, Margurinin şayian mutasarrıfı olduklar Fethiyede Kâtip Muslahaddin mahallesinde Hacı ibrahim oğlu sokağında mükerrer 11 No. lı ve eşcarı mütenevviali bahçe ve zemin katında çimento döşeli bir mutfak ve yemek odası ve kömürlük birinci katında çimento döşeli bir mutfak ve yemek odası ve kömürlü birinci katta bir helâ iki oda bir koridor ve ikinci katta bir helâ iki oda bir yüklük bir mutfak ve çatı arasını havi bir bap hane 26-8-931 T. çarşamba saat 14 de açık artırma suretile satılacağından talip olanların ve fazla malûmat almak istiyenlerin kıymeti muhammenesi olan (1600) liranın yüzde onu nisbetinde pey akçasını müstashiben 931 - 1100 numara ile Beşiktaş icrasına müracaatları ilân olunur. (1423)

Beyoğlunda Sıraservilerde dairei mahsusasında ifayı vazife eden Istanbul ikinci icra memurluğundan:

Tamamına 3560 lira kıymet taktir. edilen Beşiktaşta kaptan ibrahim ağa mahallesinde köprü başı sokağında atik 14 cedit 38 numaralı ile mürakkam maa bahçe 1 bap ahşap hanenin nısfı birinci ve açık arttırması 24-8-931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede icra kılınacaktır. Arttırmıya iştirak edeceklerin mezkûr hanenin kıymeti muhammenesi olan meblâğı mezburun yüzde 10 nisbetinde teminat akçesi vermeleri lâzımdır. Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin ve hususile faiz v masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile ve 931-560 dosya numarasile daireye bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Müterakim, vergi ve belediye resmi, vakıf icaresi ve sair mükellefiyetler müşteriye aittir. Bu hususta ki şartname 1-8-931 tarihinden itibaren daire divanhanesine asılmış olduğundan daha fazla malûmat almak istiyenlerin mezkûr şartnameye ve mesaha vesaire hakkında da dosyasında mevcut vaziyet ve takdiri kıymet raporunun görebilecekleri ilân olunur. 1429

Beşiktaş sulh icra memurluğundan:

Nikoli Vasiliyadis efendi ile Mm. iraksiya, Vasiliki, Eliso, Katina, Anastasiya, Margurinin şayian mutasarrıf oldukları Büyük banka altı mahallesinde atik meyve sokağında ve cedit banka altı caddesinde mükerrer 1931 atik 87 cedit numaralı elektrik ve terkos ile mücehhez ve zemin katında kömürlük ve odunluk birinci katında zemini mermer döşeli taşlık bir helâ zemini içi taşla mefruş bir matbah, ikinci katta bir yüklük iki oda bir camlı kapı ile müfrez sofa, bir dolap üçüncü katta iki oda bir kiler bir helâ bir taraçayı havi bir bap kâgir hane 25-8-931 T. müsadif salı günü saat 14 te açık arttırma suretile satılacağından talip olanların ve fazla malûmat almak istiyenlerin kıymeti muhammenesi olan 3600 liranın % onu nispetinde pey akçasını müstashiben 931-1100 numara ile Beşiktaş icrasına müracaatları ilân olunur. (1423)

Yavrumun Saadeti

Günde 5 kuruş biriktirirseniz 20 senede 57630 kuruşunuz
Günde 10 kuruş biriktirirseniz 20 senede 115260 kuruşunuz
Günde 25 kuruş biriktirirseniz 20 senede 288155 kuruşunuz
Günde 50 kuruş biriktirirseniz 20 senede 576305 kuruşunuz
Günde100 kuruş biriktirirseniz 20 senede 1152600 kuruşunuz
OLUR.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Krem
Diş macunu
Ruj
Südo-ro-no
Podra
Briyantin

Pertev Müstahzaratı
FABRIKASI

Pertev ve Şeriki
Memleketin en eski ve namdar
Müstahzaratı ıtriye ve tıbbiyesi

Kolonya
Tırnak cilâları
Losyon
Diş tozu
Esans
Kozmatik

Kinin-Karbonat ve sair devaî komprimeleri
Her zevki teminve tatmin edebilecek nefis müstahzarat

Kadıköy icra memurluğundan:

Mehmet Tevfik ve Seyfettin beylerle Mestezer ve Vıcdan ve Azime ve Hatice H. ların şayian mutasarrıf oldukları Kadıköy Hasanpaşa mahallesi Kurbağalıdere caddesinde ikinci sokakta 44-2 No. lı maa dükkân bir bap hanenin şuyuunun izalesi için yapılan müzayede neticesinde 1470 liradan fazlasına talip zuhur etmediğinden 20 gün müddetle tekrar mevkii müzayedeye vazedildiğinden tellâliye ve pul resimleri müşterisine ait olmak üzere 12-8-931 tarihine müsadif Çarşanba günü saat 13,30 dan 16,30 a kadar mezkûr hane ve dükkânın kıymeti muhammenesi olan 1800 liranın % 10 nispetinde pey akçeleriyle beraber Kadıköy icra dairesinde hazır bulunmaları ve mezkûr gayri menkul üzerinde haklarını ve hususiyle faiz ve masraflarını gösterir evrakı müspiteleriyle beraber hemen icra dairesine gelmeleri aksi halde satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ilân olunur. (1433)

Istanbul 5 inci icra memurluğundan:

Mahcuz ve furuhtu mukarrer beş fıçı sarı havyar 27 Temmuz pazartesi günü saat 10-12 arasında Fındıklıda kolordu kumandanlığı ittisalinde Sumazi biraderler soğuk hava deposu önünde satılacağından talip olanların hazır bulunacak memuruna müracaat lüzumu ilân olunur. (1425)

Istanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına 37100 lira kıymet takdir edilen Üsküdarda Umraniye kariyesinde eski yalnız servi ve Çavuşbaşı çiftliği yeni Tantavi Halit Bey sokağında eski 37 mükerrer 1, 3, 7 numara yeni 2 numaralı maa bahçe hane elyevm Tantavi Halit Bey çiftliği demekle maruf müteaddit havuzlar, çamlar, kar kuyusu, ve Çamlıca suyu ve hane ve muhtelif ahır ve arabalık ve saire. 400 dönüm arazisi ve senevî 450 lira icarla beş buçuksene tapuca müseccel kunturatosu bulunan çiftlik, arazi ve mebanisi 17 ağustos 931 tarihinde pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar açık arttırma ile satılacak ve şartnamesi 5 ağustos 931 tarihinde divananeye talik olunacaktır. Arttırma ikincidir. Birinci arttırmada 20 bin lirada talibi uhdesindedir. Bu defa en çok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmıya iştirak için yüzde üç teminat alınır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Bilcümle müterakim vergilerle belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. Alâkadarların icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne tevfiki hareket etmeleri ve daha ziyade malûmat almak istiyenlerin 930 — 544 dosya numarasile İstanbul dördüncü icra memurluğuna müracaatları iln olunur.

Istanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına 38315 lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Asmalı mescit mahallesinin Meşrutiyet sokağında atik 25 cedit 37 numarada sırf mülk bir bap hanenin tamamı açık arttırmıya vazolunmuş 3 ağustos 931 tarihinde şartnamesi divananeye talik edilerek 17 — 8 — 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma ikincidir. Birinci arttırmada en ziyade (22.500) liraya talip çıkmış olup bu kere ikinci arttırma olmak dolayısile en ziyade arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmıya iştirak için yüzde beş teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir.

Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarının ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evraki müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Alâkadarların icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 930 — 415 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Galatada Topçular caddesinde 151 numaralı şarap fabrikasında bulunmuş olan ve elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Vangel efendiye.

5inci icra dairesinden:

Ilyadi ve Talaso efendilere olan borcunuzdan dolayı kendilerine rehin ettiğiniz Galatada Topçular caddesinde 151 numaralı şarap fabrikası binasındaki hissenize kıymet takdirile mahallen haciz ve vaziyet muamelesine 26-7-931 tarihine müsadif pazar günü saat on sekizde ifa edileceğinden mahalinde bâzır bulunmanız lüzumu ihparname tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.(1427)

M. M. Vekâleti ilânları

Ordu ihtiyacı için yerli fabrikalar mamulâtından 60000 metre boz renkte kaputluk kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 25 temmuz 931 cumartesi günü saat 14 te Ankarada merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (429)

* * *

Ordu ihtiyacı için yerli fabrikalar mamulâtından 1.000 adet dökme soba kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 25 temmuz 931 cumartesi günü saat 15 te Ankarada merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (431)

* * *

Ordu ihtiyacı için yerli fabrikalar mamulâtından 24.380 kilo yün çorap kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26 temmuz 931 pazar günü saat 15 te Ankarada merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (432)

* * *

Altıncı fırka kıtaat hayvanatının ihtiyacı olan kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5 Ağustos 931 çarşamba günü Ispartada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklıda heyetimize ve şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (433)

* * *

Bursa askerî lisesi için fırka askerî hastanesinin ihtiyacı olan koyun ve kuzu eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 25 temmuz 931 cumartesi günü saat 15 te Bursada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (417)

* * *

Askerî ihtiyaç için 1000 adet ponsot bujisi ve 2000 metre kablo 25 Temmuz 931 Cumartesi günü saat 16 da Fındıklıda heyetimizde pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartname ve Ponsot buji nümunesini heyetimizde görmeleri ve ihale saatinden evel teminatlarile birlikte hazır bulunmaları. (462) - 1017

* * *

Konyada tayyare meydanında yapılacak bir bina kapalı zarfla münakasava konulmuştur. ihalesi 9 - Ağustos - 931 pazar günü saat 15 te Konyada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname ve keşifnamesini görmek üzere teminat ve teklifnamelerile birlikte Konyada mezkûr komisyona müracaatları. (464) - 1037

* * *

Kınıktaki askerî hayvanatın ihtiyacı olan arpa ve kuru ot ayrı ayrı şartnamelerle ve kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihaleleri arpa 15-8-931 cumartesi saat 17, kuru ot 16-8-931 pazar saat 15 de Kınıkta askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. (Şartname sureti heyet mizde mevcuttur) Taliplerin şartname almak ve münakasaya girmek üzere ihale saatından evvel teminat ve teklifnamelerile birlikte mezkûr kgmisyona müracaatları (450)-824

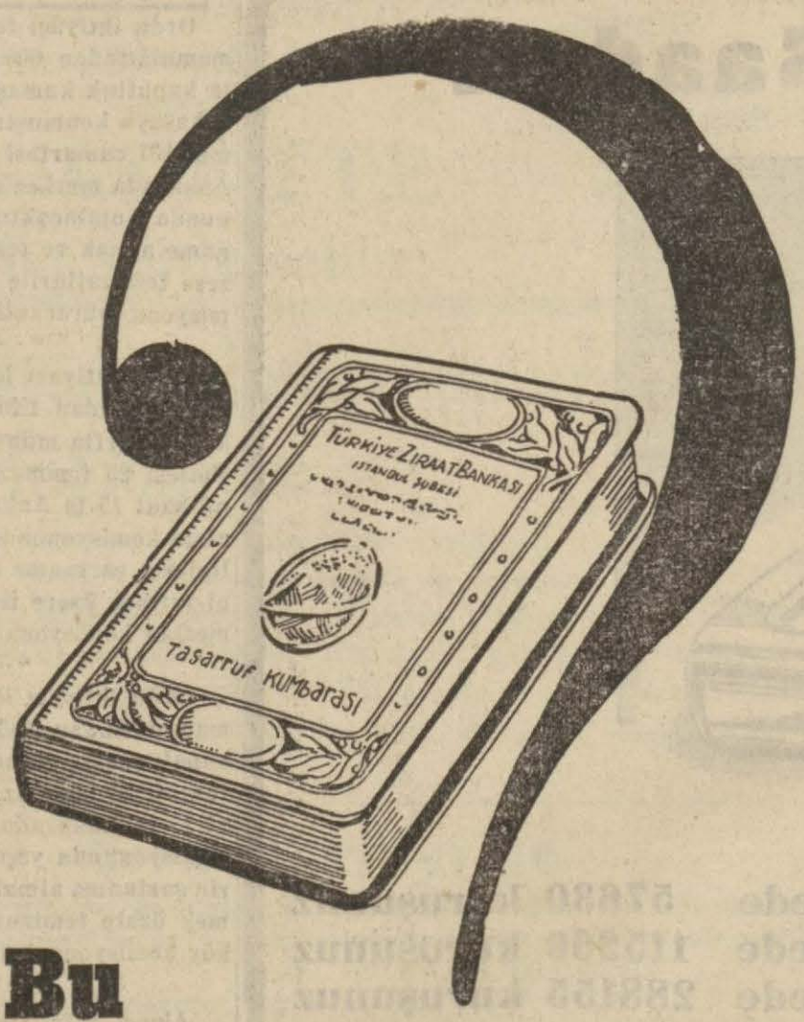

Bu Nedir

Çocuklara mahsus HAYAT KiTABI

Ziraat Bankası

NIN

hayat-Kumbarası

Defterdarlık İlânları

İstanbul Defterdarlığından:

SATILIK EV HİSSESİ — No. 10 Ayakapı iskelesi caddesi, Gül camii mahallesi, Cibali, tarafları Simon ve Kiryako ve Marye arsası ön tarafı yolla çevrilmiş ahşap evin 36 hissede 2 hissesi satılıktır. Mezkûr hissenin bedeli peşinen verilmek şartile tahmin edilen kıymeti 125 liradır, Satış açık arttırma 11-8 931 Salı günü saat 16 da Defterdarlıkta (M-339) - 1034

* * *

SATILIK EV HiSSESi — 14 No. Sinançeşmesi sokağı Mollaaşkı mahallesi, Balat, 2 katta 5 oda, mutfak ve helâyı havi 20 hisse itibarile 3 hissesi satılıktır, Mezkûr hissenin bedeli peşinen verilmek şartile tahmin edilen kıymeti 130 liradır. Satış açık arttırma 28-7-931 pazartesi günü saat 15 te defterdarlıkta.

M. 336-944

* * *

SATILIK EV HiSSESi, — 15-1 No. Mumhane caddesi, Arnavutköy, Boğaziçi, sağ tarafı kalfa Yorgi veresesi ve Adele Yokoviç ev, bahçesi, sol tarafı 2 harita No. ahara ferağ olunan bahçeli ev, arkası Cemal bey arsası, cephesi Mumhane caddesile çevrilmiş bir harita No. 3 katta 9 oda, mutfak, kömürlük iki halâ ve terkos suyu tertibatını havi maa bahçe 1116 buçuk arşınlı, evin sekiz hisse itibarile 3 hissesi satılıktir. Mezkûr hissenin bedeli sekiz sene ve sekiz taksitle verilmek şartile tahmin edilen kıymeti 2700 liradır. Satış açık arttırma 28-7-931 pazartesi günü saat 15 te Defterdarlıkta. (M-335) - 946

Cazbant

Saksofon ve Klarnetcisi Budapeşte konservatuarından mezun

Fuat P. K. 27 Adana

YüKSEK ORMAN MEKTEBi

Istambulda Boğaziçinde Büyükderede Bahçe köyündedir. Tahsil müddeti üç sene "Altı sömester,, dir. Leyli ve meccanidir. Talebenin her türlü ihtiyacı temin olunur. Mektebi ikmal edenler Orman mühendisi diplomasını alırlar.

ORMAN MüHENDiSi OLMAK iÇiN

Yüksek Orman mektebine yazılma ve alınma şartları

1— Taliplerin Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmaları,

2— Yaşlarının 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmaması,

3— Tamı devreli lise mezunu, yahut o derece tahsilde bulundukları Maarif Vekâletince tastikli lise ve muadili şahadetnameli olmaları,

4— iyi ahlâklı olduğu ve hiçbir gûna cezaya çarpılacak iş ve hareketlerde bulunmadığını beyan eden ve mahalli zabıtasınca tasdikli olan ihtiyar heyeti mazbatasına malik olmaları,

4— Her türlü hastalıktan salim ve billhassa görme, duyma ve söyleme uzuvları tam ve diğer noksanlardan beri, gezip yürümeğe, biniciliğe dayanıklı olduğunu açıkça tasdik eden doktor raporu almaları lâzımdır.

6— Talipler yukarda yazılı vesikaları, en son mektep şahadetnamesini hüviyet cüzdanını aşı kâğıdını Istambulda Yüksek Orman mektebi Rektörlüğüne yazdıkları bir istidaya iliştirerek mektebe, yahut bulundukları mahallerin Orman müdürlüklerine veyahut en büyük mülkiye memuriyetlerine nihayet 1 teşrinievvel 931 tarihine kadar verirler.

7— Talipler mektebe yazıldıktan sonra alınabilmek için usuli dairesinde ve nümunesi gibi Noterlikten musaddak taahhaüt senedi vermeleri lâzımdır.

8— Taşradan gelecek talebenin yol masrafı mektebe yazılıp alındıktan sonra mektepçe verilecek ve dersler başlayıncaya kadar yemek ve yatmaları mektepçe temin edilecektir.

Taşradan gelecek talebe yol masraflarına ait vesikaları ve hareket ettiği mahalden Yüksek Yüksek Orman mektebine girmek üzere hareket ettiğini beyan eder bir vesikayı beraberlerinde getirmelidirler.

Jean-Jacoues Rouseau

Terbiye Felsefesi

Müellifi: Müderris ismail Hakkı Bey

Terbiye âleminde mühim bir inkılâp yratan Rouseau'nun fikirlerini ve nazariyelerini ve içtimaî hayat üzerine tesirlerini izah eden bu eseri Terbiye Müderrisi ismail Hakkı Beyin ciddî tetkik ve tetebbuları mahsulüdür.

Bu mühim eser ahiren intişar sahasına çıkmıştır.

Fiatı 150 kuruştur.

Naşiri: Kanaat Kütüphanesi

3. K. O. Sa. Al. K. dan

Çatalca MST. MV. kıtaatı için 3,000 kilo Ayşekadın fasulyası ile Kabak alenî münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 25-7-931 saat 15 te icra kılınacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün öğleden evvel ve münakasaya iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (69)

* * *

Maltepe piyade atış mektebindeki yanık binanın tamiri kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Teklif mektupları 11 — 8 — 931 saat 16 da açılarak fiatlar haddi lâyık görüldüğü takdirde ihalesi yapılacaktır. Taliplerin keşifnamesini görmek için her gün öğleden evel müracaatları ve münakasaya iştirak için de tarifatı kanuniye dairesinde mektuplarını vakti muayyeninden evel komisyona ita eylemeleri ilân olunur. (76)

* * *

Gülhane hastanesi kapalı zarf usulile tamir ettirilecektir. İhalesi 11 agustos 931 saat 17 de icra olunacağından taliplerin keşif ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden evel ve kapalı zarfla iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (77)

As. Fb. U. Müdürlüğünden

8-8-931 tarihinde pazarlıkla alınacağı ilân olunan Hamdolomit ve saire şartnamesinde 50 ton kırmızı demir cevherinin de mevcut olduğu ilân olunur. (1001)

Marangoz! Modelci!

Ağaç işçisi! San'atkâr!

Ağaç işleri

Aylık mecmuası

Yakında çıkıyor.

Senin terakki ve taalin için neşrediliyor, onu ara bul.

Ankara caddesi Reşit Ef. Han No. 11. Telefon: Istanbul 3996.

Mes'ul müdür Refik Ahmet